

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Povinnosti podnikatele podle živnostenského zákona

Jindřiška Janeková

© 2017 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jindřiška Janeková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Povinnosti podnikatele podle živnostenského zákona

Název anglicky

Duties of the businessman according to the trade law

Cíle práce

Cílem práce je provést analýzu vývoje povinností uložených živnostenským zákonem podnikateli, jejich změny v souvislosti s novelami živnostenského zákona, a to zejména povinnost vztahující se k sídlu podnikatele. Vyhodnocení dopadů novel živnostenského zákona v oblasti problematiky povinnosti k sídlu podnikatele na činnost živnostenských úřadů a na podnikatele. Návrh řešení vycházející z analýzy legislativy a z praxe živnostenských úřadů.

Metodika

Bude provedena analýza právních předpisů, jejich novel, prostudována relevantní literatura. Dotazováním na vybraných pracovištích Obecních živnostenských úřadů Kraje Vysočina bude prováděn sběr dat. Získaná data budou následně vyhodnocena statistickými metodami. Ze zpracovaných dat budou vyvozeny závěry a navržena opatření.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Bydliště, fyzická osoba, novela živnostenského zákona, povinnost podnikatele, podnikatel, právnická osoba, sankce, sídlo, živnostenský úřad, živnostenský zákon.

Doporučené zdroje informací

- HORZINKOVÁ, E., URBAN, V. Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou. 14. vydání. Praha: Linde Praha a.s., 2014. s. 328. ISBN 978-80-7201-942-7.
- KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M. Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. s. 404. ISBN 978-80-7478-471-2.
- SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ V. Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. s. 432. ISBN 978-80-247-3339-5.
- STÝBLO, J., Řízení týmové a firemní kultury organizace. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010. Edice EUPRESS. s. 62. ISBN 978-80-7408-032.6.
- VÍTEK, B., SALACHOVÁ, B., Právní prostředí podnikatele. 1. vydání, Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2014. s. 222. ISBN 978-80-7418-210-5.
- ZEMÁNEK, J., LACINA, J., Příručka pro začínající podnikatele. 1. vydání. Kralice na Hané: Computer Media s.r.o., 2011. 96 s. ISBN 978-80-7402-109.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Daniela Světlíková

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 8. 11. 2016

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 06. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Povinnosti podnikatele podle živnostenského zákona" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 1. 3. 2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Daniele Světlíkové za odborné vedení, konstruktivní rady a cenné připomínky, které mi pomáhaly při zpracování mé bakalářské práce.

Povinnosti podnikatele podle živnostenského zákona

Souhrn

Tato bakalářská práce se zabývá živnostenským zákonem, vývojem povinností uložených živnostenským zákonem, zejména povinností vztahující se k sídlu podnikatele a jejich změny v souvislosti s novelami. Teoretická část bakalářské práce stručně shrnuje vývoj živnostenského zákona, vliv významných novel na živnostenský zákon, které upravily podmínky pro podnikání. Jsou zde vysvětleny základní pojmy vztahující se k osobě podnikatele. Velká část teoretické části bakalářské práce je věnována povinnostem podnikatele, tak jak je ukládá živnostenský zákon, zejména k povinnostem uvedených v § 31 živnostenského zákona, a k správnímu trestání podnikatelů za nesplnění těchto povinností. Praktická část bakalářské práce analyzuje dvě novely živnostenského zákona, které ovlivnily povinnost podnikatele vztahující se k sídlu a zároveň snížily svým ustanovením administrativní zátěž podnikatelů, jejich dopad na činnost živnostenských úřadů a na podnikatele. Potvrzení hypotéz v teoretické části je doplněno průzkumem v praxi. Cílem tohoto průzkumu je analýza srozumitelnosti živnostenského zákona pro podnikatele. Závěr bakalářské práce zhodnocuje dosažené výsledky a navrhuje řešení vycházející z analýzy legislativy a z praxe živnostenských úřadů.

Klíčová slova: bydliště, fyzická osoba, novela živnostenského zákona, podnikatel, povinnost podnikatele, právnická osoba, sankce, sídlo, živnostenský úřad, živnostenský zákon.

Duties of the businessman according to the trade law

Summary

This bachelor's thesis deals with the Trade Licensing Act, with the development of obligations imposed by law and with the obligations relating to the entrepreneur's address and its changes in amendments in particular. The theoretical part of the thesis briefly summarizes the development of the Trade Licensing Law, the impact of important amendments on the Trade Licensing Act that adapted the conditions for business. The key concepts related to the person of entrepreneur are explained here. A large part of the theoretical work of this thesis deals with entrepreneur's obligations imposed by law in particular with the obligations referring to the Section 31 of the Trade Licensing Act and to business and administrative punishment for failure to comply with these obligations. The practical part of the thesis analyses the two amendments to the Trade Licensing Act, which influenced the entrepreneur's duty applicable to his address and which - at the same time - reduced the administrative burden on entrepreneurs, their impact on the activities of trade offices and businesses. The confirmation of hypotheses in the theoretical part is complemented by research in practice. The aim of this research is to analyze the clarity of the Trade Licensing Act for entrepreneurs. The conclusion of the thesis evaluates the results and suggests solutions based on analysis of the legislation and practice of the trade offices.

Keywords: place of residence, address, natural person, amendment to the Trade Licensing Act, entrepreneur's duty, entrepreneur, legal person, artificial person, sanctions, company address, place of business, Trade Office, the Trade Licensing Act.

Obsah

1 Úvod	10
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Významné novely živnostenského zákona.....	17
3.2 Subjekty oprávněné provozovat živnost	24
3.3 Povinnosti podnikatele podle živnostenského zákona	26
3.4 Správní trestání podle živnostenského zákona.....	34
4 Vlastní práce	39
4.1 Novela č. 356/1999 Sb.	42
4.2 Novela č. 169/2012 Sb.	44
4.3 Průzkum v praxi	48
5 Výsledky a zhodnocení výsledků	52
6 Závěr	54
7 Seznam použitých zdrojů	56
8 Přílohy	58

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Počet podnikatelů k 31. 12. 2015	40
Tabulka č. 2 - Počet živností k 31. 12. 2015.....	40
Tabulka č. 3 - Vývoj počtu podnikatelů v letech 1992 – 2015.....	41
Tabulka č. 4 - Počet zaniklých podnikatelských subjektů	46
Tabulka č. 5 - Zpracovaná „avíza“ v letech 2012 – 2016.....	47
Tabulka č. 6 - Struktura respondentů.....	48
Tabulka č. 7 - Anketa k živnostenskému zákonu	49
Tabulka č. 8 - V čem respondent spatřuje nesrozumitelnost živnostenského zákona	49

Seznam grafů

Graf č. 1 - Grafické zpracování tabulky č. 3 42

Rejstřík pojmů

1. Avízo – elektronické oznámení změny údajů ze základních registrů
2. CRM – Centrální registrační místo živnostenských úřadů, umožňující podnikateli za pomoci Jednotného registračního formuláře (JRF) plnit své povinnosti při zahájení a v průběhu živnostenského podnikání
3. EU – Evropská unie, zahrnuje členské státy Evropské unie, dále pak státy tvořící Evropský hospodářský prostor a Švýcarsko
4. FO – fyzická osoba
5. JRF – Jednotný registrační formulář
6. Občanský zákoník – zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění
7. ObŽÚ – obecní živnostenský úřad
8. PO – právnická osoba
9. ROB – Registr obyvatel – jeden ze čtyř základních registrů podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, v platném znění
10. ROS – Registr osob – jeden ze čtyř základních registrů podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, v platném znění
11. Správní řád – zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění
12. Třetí země – všechny státy kromě států EU
13. Zákon o správním řízení – zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v platném znění
14. Zákon o živnostenských úřadech – zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, v platném znění
15. Živnostenský zákon – zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v platném znění

1 Úvod

„Chcete-li vybudovat velký podnik, vybudujte napřed sebe. Tomáš Baťa“

Začátek podnikání je vždy spojen s řadou úvah. Každý nově začínající podnikatel má ve většině případů stanovený podnikatelský plán, má jasné představy o předmětu podnikání, zajištění zdrojů jeho financování, musí si zvolit nějakou zákonem stanovenou formu. Podnikání v České republice je řešeno zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v platném znění. V režimu živnostenského zákona podniká u nás většina podnikatelských subjektů, živnostenské podnikání je nejrozšířenější forma podnikání a je mu podřízena většina reálných podnikatelských činností.¹

Živnostenské podnikání jako nejrozšířenější forma podnikání v České republice, je zakotveno v právním řádu od 15. listopadu 1991, kdy 1. ledna 1992 nabyl účinnost zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Právo na podnikání a provozování hospodářské činnosti, stejně jako právo vlastnit majetek, je zakotveno v článku 26 Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky. *„Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.“* Podmínky a omezení pro výkon určitých činností přitom může stanovit pouze zákon.²

Nová definice podnikatele je od 1. ledna 2014 stanovena v § 420 zákona č. 89/2012 Sb., který rekonfiguroval české soukromé právo a nahradil zákon č. 40/1964 Sb., a zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Za podnikatele se považuje ten, kdo soustavně, samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost, za účelem dosažení zisku výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem. Podnikatel je také ta osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností nebo osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.³

---

¹ VÍTEK, B., SALACHOVÁ, B. *Právní prostředí podnikatele*, s. 16.

² *Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění zákona č. 162/1998 Sb., Listina základních práv a svobod.*

³ *Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, v platném znění.*

Tak jak hovoříme o právu jedince k podnikání, tak i následně každý podnikatel má povinnosti ukládané zákony. Ke každodenním činnostem podnikatele v podnikání patří právní jednání. „Právní jednání je zařazeno mezi právní skutečnosti, takové jednání vyvolá právní následky, které jsou v něm vyjádřeny, případně ty, které vyplývají ze zákona, dobrých mravů, zvyklostí či zavedené praxe stran. Právní jednání musí obsahem a účelem odpovídat dobrým mravům i zákonu“.⁴

Mezi dobré mravy podnikatelů by mělo patřit i dodržování těchto povinností, je výrazem etiky podnikání.⁵

Ale nezřídka se stává, že podnikatel své povinnosti zanedbává, tj. jedná nejen faktickým konáním, ale i opomenutím, nejen výslovně, ale i jinak, čímž se dopouští protiprávního jednání. Na to i v tomto případě zákony pamatují v podobě sankcí ukládaných podnikateli příslušnými správními orgány jako forma trestání protiprávního jednání podnikatelů. Sankcemi podle živnostenského zákona jsou pokuty ukládané podnikateli podle tohoto zákona, nebo sankční pozastavení provozování živnosti a neposledně sankce zrušení živnostenského oprávnění za hrubé porušení živnostenského zákona, které jsou taxativně v tomto zákoně vymezeny. Více v kapitole 3.3 Povinnosti podnikatele této bakalářské práce a v kapitole 3.4 Správní trestání podle živnostenského zákona.

Nedílnou součástí rozvoje každé moderní společnosti je i rozvoj podnikání, čemuž do značné míry napomáhá i legislativa, která v případě rozvoje podnikání reaguje prostřednictvím zákonů na potřebu jeho regulace nebo naopak liberalizace podnikání. Což dokládá ta skutečnost, že živnostenský zákon byl za období své platnosti již více jak stokrát novelizován. Podmínky přístupu k podnikání se opakovaně měnily, zpříšňovaly nebo liberalizovaly, a to často i opakovaně. Některé novely velkou měrou zasáhly do oblasti podnikání a jeho následné regulace, jiné malé či nepřímé novely v živnostenském zákoně změnilly názvosloví v souladu s jinými právními předpisy, reagovaly na vstup České republiky do Evropské unie nebo na rekonstrukci soukromého práva. Více v kapitole 3.1 Významné novely živnostenského zákona této bakalářské práce.

---

⁴ VÍTEK, B., SALACHOVÁ, B., *Právní prostředí podnikatele.*, s. 12, s. 13.

⁵ STÝBLO, J., *Řízení týmové a firemní kultury organizace*, s. 51.

Bakalářská práce „Povinnosti podnikatele podle živnostenského zákona“ se zabývá tématem dodržování povinností podnikatelem taxativně vymezených v § 31 živnostenského zákona, následnými sankcemi za nedodržování těchto povinností, zejména pak povinnosti stanovené v § 31 odst. 2 živnostenského zákona, povinnosti prokazování vlastnického nebo užívacího práva k objektům či místnostem, ve kterých má podnikatel sídlo.

Bakalářská práce vychází z právního stavu platného ke dni 31. prosince 2016.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Bakalářskou prací „Povinnosti podnikatele podle živnostenského zákona“ bude provedena analýza živnostenského zákona, budou analyzovány důvody, návrhy, realizace a dopady změn živnostenského zákona na povinnosti podnikatele prostřednictvím novel živnostenského zákona, zejména dopady novel na povinnosti vztahující se k sídlu podnikatele.

Budou vysvětleny některé pojmy vztahující se k podnikateli a podnikání.

Bude objasněna problematika sankcionování podnikatelů za nesplnění povinností stanovených živnostenským zákonem.

V praktické části bakalářské práce budou vyhodnoceny dopady vybraných novel živnostenského zákona v oblasti problematiky povinnosti k sídlu na činnost živnostenských úřadů a na podnikatele.

Bude proveden průzkum mezi podnikateli a pracovníky obecních živnostenských úřadů na téma srozumitelnosti živnostenského zákona.

V závěru bakalářské práce bude navrženo řešení vycházející z provedené analýzy legislativy a z praxe živnostenských úřadů.

2.2 Metodika

Práce bude rozdělena do dvou částí, a to na část teoretickou a na praktickou. V teoretické části bude provedena analýza právních předpisů, zejména živnostenského zákona a jejich novel. Bude provedena komparace významných novel živnostenského zákona. Bude prostudována relevantní literatura vztahující se k tématu bakalářské práce. Za pomoci metody výkladu budou objasněny pojmy vztahující se k tématu bakalářské práce.

Pro účely praktické části bakalářské práce bude v období ledna 2017 prováděn sběr dat dotazováním u vedoucích pracovníků na vybraných pracovištích obecních živnostenských úřadů Kraje Vysočina a na krajském živnostenském úřadu Kraje Vysočina, a to formou neformálních žádostí o poskytnutí dat vztahující se k problematice dokládání dokladů k sídlu podnikání a k problematice zpracování tzv. avíz obecními živnostenskými úřady.

Následně bude provedena syntéza získaných dat, jejich zpracování bude provedeno formou tabulek a grafů.

V období září 2016 až prosinec 2016 bude předložena na neformálně oslovených ObŽÚ podnikatelům krátká anonymní písemná anketa, ve které se budou podnikatelé vyjadřovat k problematice živnostenského zákona, k jeho srozumitelnosti. Anketa bude obsahovat uzavřené otázky:

- na pohlaví – muž/žena,
- na právní formu podnikatele – fyzická osoba/právnícká osoba,
- na délku podnikatelské činnosti podle živnostenského zákona – méně jak 10 let/ více jak 10 let,
- na to, zda podnikatelé při výkonu podnikání pracují s živnostenským zákonem, zda je jim živnostenský zákon srozumitelný,
- v případě, že považují živnostenský zákon za nesrozumitelný, v čem spatřují jeho nesrozumitelnost.

Na jejím základě bude proveden sběr dat od náhodných podnikatelů přicházejících na vybrané ObŽÚ Kraje Vysočina.

Bude proveden rozhovor s vedoucím pracovníkem obecního živnostenského úřadu v Humpolci k tématu živnostenského zákona a podnikání. Budou mu pokládány otázky:

- Mohl byste se mi v krátkosti představit?
- Mohl byste mi v krátkosti popsat strukturu vašeho obecního živnostenského úřadu?
- Mohl byste mi popsat náplň práce obecního živnostenského úřadu?
- Mohl byste mi charakterizovat z vašeho pohledu živnostenský zákon, jaké úskalí pro podnikatele může mít?
- Myslíte si, že dostatečně informujete podnikatele o probíhajících změnách živnostenského zákona?

Z dat získaných anketou učiněnou mezi podnikateli a dat získaných rozhovorem s pracovníkem živnostenského úřadu bude provedena jejich syntéza a vyhodnocení.

Ze získaných a následně zpracovaných dat, z analýzy právních předpisů a ze studia relevantní literatury vztahující se k tématu bakalářské práce budou metodou syntézy vyhodnocena jednotlivá zjištění a metodou dedukce budou vyvozeny závěry a navržena opatření.

3 Teoretická východiska

Většina podnikatelských činností, vstup do podnikání, jakožto i základní pravidla, podmínky a povinnosti, které musí podnikatel splnit, se řídí živnostenským zákonem. Současná právní úprava živnostenského zákona stanovuje jednotný právní režim podnikání fyzických a právnických osob bez ohledu na právní formu, velikost či zemi původu, bez rozdílu velikosti obchodního závodu.

Živnostenský zákon se přihlásil k právní úpravě dané živnostenským řádem, který od 1. května 1860 uvedl v působnost Císařský patent 227/1859 ř.z., jenž platil na území České republiky po více jak sto let. Jeho zrušením zákonem č. 65/1965 Sb., zákoník práce, byl započat proces útlumu a systematické likvidace soukromého podnikání. Na počátku osmdesátých let, počínaje Nařízením vlády ČSR č. 154/1982 Sb., o poskytování služeb občany na základě povolení národního výboru, byly vytvořeny první právní předpoklady k obnovení možnosti soukromého podnikání. Nejprve se jednalo o možnost občanům provádět některé řemeslnické práce včetně údržby domovního majetku a bytů a kopáčské práce, poskytovat osobní a úklidové služby a služby nosičů a provozovat přívozy. Později se Nařízením vlády ČSR č. 65/1984 Sb., o poskytování dočasného ubytování v soukromí se souhlasem národního výboru, rozšířila možnost podnikání v oblasti pronájmu nemovitostí a bytů. Nařízením vlády č. 1/1988 Sb., o prodeji zboží a poskytování jiných služeb občany na základě povolení národního výboru, se rozšířil okruh podnikání o prodej zboží včetně přípravy pokrmů a nápojů a poskytování dalších služeb včetně řemeslnických prací.

Po roce 1989, kdy v období roku 1945 až 1989 bylo soukromé podnikání skoro zcela zakázáno, došlo k znovuotevření trhu a prudkému nárůstu podnikatelských aktivit v letech následujících, k čemuž významnou měrou přispěla změna legislativy.

Cestu k těmto změnám otevřela novela Ústavy ČSSR, ústavní zákon č. 100/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé federativní republiky, a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, jehož význam pro podnikání spočíval v upuštění od členění forem vlastnictví a vytvoření

jednotného systému vlastnictví, kdy vlastníkem se stal občan, právnická osoba nebo stát, kteří mají rovnocennou ochranu.⁶

1. května 1990 nabyly účinnosti zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů a novela hospodářského zákoníku č. 103/1990 Sb., čímž bylo umožněno soukromé podnikání fyzickým osobám a vytváření právnických osob fyzickými osobami, a tím se částečně odstranily rozdíly mezi podnikáním fyzických a právnických osob. Předmětem podnikání podle zákona č. 105/1990 Sb. mohla být jakákoliv trvalá činnost v oblasti výroby, obchodu nebo poskytování služeb a která nebyla zakázaná nebo vyhrazená zvláštním právním předpisem státu nebo konkrétní právnické osobě.

Následně zákonem č. 219/1991 Sb., kterým se měnil a doplňoval zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, bylo od 1. července 1991 umožněno podnikání soukromě hospodařícím rolníkům.

Úprava soukromého podnikání občanů daná zákonem č. 105/1990 Sb. byla nahrazena od 1. ledna 1992 živnostenským zákonem a zemědělské podnikání od 1. května 2004 zákonem č. 85/2004 Sb., kterým se změnil zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

Živnostenský zákon upravuje podmínky živnostenského oprávnění a kontrolu nad jeho dodržováním.⁷ Živnostenské podnikání lze vymezit jako podnikání realizované v živnostenskoprávním režimu, za podmíněk, které předepisuje živnostenskoprávní úprava jako úpravu veřejnoprávní povahy.⁸

Živností podle živnostenského zákona je soustavná činnost, provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku, při čemž ziskem se rozumí i ztráta. Zároveň se musí jednat o činnost, která není z režimu živnostenského zákona, taxativním výčtem, vyloučena. Jejich výčet je uveden v § 3 živnostenského zákona. Jedná se o podnikatelské činnosti, jejichž provozování se řídí jiným právním předpisem, např. činnosti, jejichž provozování je vyhrazené zákonem státu nebo určené právnické osobě, činnosti dle práva autorského, činnost fyzických osob v rozsahu zvláštních zákonů jako jsou např. lékaři, farmaceuti, veterináři, advokáti a notáři, znalci a tlumočníci, auditori a daňoví poradci, činnost bank, směnárů, spořitelních a úvěrových

---

⁶ KOHOUT, A., HORZINKOVÁ, E., *Živnostenský zákon*, s. 5.

⁷ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. XXIII a XXIV.

⁸ PRŮCHA, P., *Živnostenské právo*, s. 7.

družstev, pořádání loterií a jiných podobných her, hornická činnost, zemědělství, provozování rozhlasového a televizního vysílání, školní výchova a vzdělávání podle školského zákona, provozování letišť, provozování pohřebišť, archivnictví, poskytování sociálních služeb podle zákona o sociálních službách, aj.⁹

Právo provozovat živnost vzniká zásadně u ohlašovacích živností již ohlášením příslušnému živnostenskému úřadu, u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese, nejedná-li se o nově vznikající právnickou osobu, které vzniká živnostenské oprávnění dnem zápisu právnické osoby do veřejného rejstříku.

Orgány veřejné správy v oblasti živnostenského podnikání jsou živnostenské úřady, jejich strukturu a kompetence upravuje zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, v platném znění, který nabyl účinnosti spolu s živnostenským zákonem 1. ledna 1992. I tento zákon byl několikrát novelizován, např. zákonem č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů, který navazoval na předcházející přepisy vztahující se k reformě veřejné správy (zrušení okresních úřadů a zřízení krajských úřadů) změnou v soustavě živnostenských úřadů. Celkový počet živnostenských úřadů se sice snížil, ale jejich kompetence se soustředila do jednoho věcně a místně příslušného živnostenského úřadu, čímž se pro podnikatele zjednodušilo vyřizování podnikatelských záležitostí vztahujících se k živnostenským úřadům.

V současné úpravě zákona o živnostenských úřadech soustava živnostenských úřadů zahrnuje obecní živnostenské úřady, krajské živnostenské úřady a Živnostenský úřad České republiky, jehož funkci plní Ministerstvo průmyslu a obchodu.¹⁰

3.1 Významné novely živnostenského zákona

Novely živnostenského zákona by se daly rozdělit do dvou skupin: novely, které zásadně změnily živnostenský zákon a podmínky podnikání, a novely, které reagovaly na změnu jiných právních předpisů, které s podnikáním či předmětem podnikání přímo souvisejí, odrážely zejména změny zvláštních předpisů tak, aby znění živnostenského zákona bylo v souladu s jejich zněním. Mezi novely, které zásadně změnily živnostenský zákon a zároveň výraznou měrou upravily povinnosti podnikatele dle § 31 živnostenského

---

⁹ *Živnostenský zákon.*

¹⁰ Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, v platném znění.

zákona, patří novela, zákon č. 286/1995 Sb., zákon č. 356/1999 Sb., zákon č. 167/2004 Sb., zákon č. 130/2008 Sb., zákon č. 169/2012 Sb. a zákon č. 303/2012 Sb.

Jedna z prvních významnějších novel živnostenského zákona byla **novela živnostenského zákona, zákon č. 286/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech**, která nabyla účinnosti dne 1. ledna 1996. Tato novela zachovala koncepci liberálních podmínek pro vstup do živnostenského podnikání, nově vymezila všeobecné podmínky pro vstup do podnikání fyzických a právnických osob, nově stanovila podmínky podnikání zahraničních osob, umožnila ohlásit provozování živnosti průmyslovým způsobem, čímž respektovala specifické podmínky činnosti velkých průmyslových podniků, liberalizovala podmínky vstupu do podnikání novým pojetím odborné způsobilosti u řemeslných živností, upravila institut odpovědného zástupce, přesněji definovala provozovny, upustila od jejich schvalování, vymezila působnost živnostenské kontroly, vzájemnou spolupráci jednotlivých orgánů státní správy na úseku živnostenského podnikání.¹¹

Další novela, která významnějším způsobem zasáhla do živnostenského podnikání, byla **novela živnostenského zákona, zákon č. 356/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**, která nabyla účinnosti dne 1. března 2000. Tato novelizace se zaměřila na řešení obecných aktuálních problémů podnikání, zpřísnila podmínky pro vstup do podnikání. Nově vymezila všeobecné podmínky pro vstup do podnikání fyzických a právnických osob, zpřísnila postup při posuzování podmínky bezúhonnosti podnikatele, u zahraničních osob, které nejsou podnikatelem v zahraničí, stanovila podmínku platnosti živnostenského oprávnění vázat na dobu povoleného pobytu na území České republiky za účelem podnikání (oproti předchozí úpravě, kdy zahraniční fyzické osoby získávali živnostenská oprávnění na dobu neurčitou), stanovila pravidla rozhodování o udělení koncese, došlo k oddělení rozhodování o udělení koncese od vydání koncesní listiny jako průkazu živnostenského oprávnění, nově zavedla regulaci spočívající

---

¹¹ *Sněmovní tisk č. 1650, Důvodová zpráva.*

v tom, že odbornou způsobilost pro vybrané živnosti musí splňovat nejen podnikatel, ale i osoby, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají. Zmocnila vládu k vydání nařízení, kterým se stanovila obsahová náplň jednotlivých živností a seznam oborů živností volných, (nařízení vlády č. 140/2000 Sb., kterým se stanoví seznam živností volných, s účinností od 1. ledna 2001). Novelizovala institut odpovědného zástupce, změnila požadavky na provozovny a povinnosti podnikatele.

V § 31 (povinností podnikatele) byly stanoveny povinnosti podnikatele ve vztahu k provozovně, i k místu podnikání, sídlu i organizační složce zahraniční osoby, byly rozlišeny instituty přerušování provozování živnosti a pozastavení práva provozovat živnost, kdy přerušování bylo stanoveno jako projev vůle podnikatele, s právem přerušit provozování živnosti nejdéle na dobu dvou let s povinností oznámit přerušování provozování živnosti v případě, že bude trvat dobu delší jak 3 měsíce, a pozastavení se stalo sankčním opatřením živnostenského úřadu. Stanovila se povinnost živnostenskému úřadu evidovat v živnostenském rejstříku oznámení o přerušování provozování živnosti a podávání informace podnikateli o změně v zápise v živnostenském rejstříku. Poprvé se zakotvila povinnost podnikatele v případě odlišného bydliště od svého místa podnikání označit toto místo identifikačními znaky, a to s ohledem k tomu, že se do těchto míst doručují písemnosti a v případě, že podnikatel nepodniká v provozovně, je zároveň jedním z kontaktních míst s podnikatelem. Zároveň s tímto se podnikateli stanovila povinnost přijímat v místě podnikání, sídle a organizační složce zapsané do obchodního rejstříku písemnosti. Došlo ke změně místní příslušnosti živnostenských úřadů tak, že u fyzických osob je rozhodující pro její určení místo trvalého pobytu, u právnických osob nadále sídlo. Nově upravuje v samostatném ustanovení § 70 doručování písemností živnostenským úřadem tak, že se doručuje na adresu, kterou naposledy oznámil sám podnikatel živnostenskému úřadu jako adresu sídla či místa podnikání. V případě nedoručení písemnosti je živnostenský úřad povinen doručovat opakovaně a nově zavedl institut fikce doručení v případě, že opakované doručení zůstane bezvýsledné.¹²

---

¹² *Sněmovní tisk č. 263/0, Důvodová zpráva.*

Tzv. Euronovela, novela živnostenského zákona č. 167/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé souvisejí zákony, která nabyla účinnosti dne 1. května 2004, dnem přistoupení České republiky k Evropské unii, upravila postavení občanů členských států Evropské unie a států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarské konfederace jako subjektů podnikání v České republice. Do živnostenského zákona byly implementovány předpisy Evropské unie, zejména předpisy upravující volný pohyb osob a volný pohyb služeb. Byl postaven na roven postup ohlášení živnosti, resp. žádosti o koncesi, podnikatelů s pobytem na území České republiky a podnikatelů s pobytem na území členského státu Evropské unie či Evropského hospodářského prostoru, tj. dnem ohlášení, popřípadě dnem pozdějším uvedeném v ohlášení, u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese, vzniká právo podnikat v ohlašovaném, resp. žádaném, předmětu podnikání, živnostenská oprávnění jsou vydávána na dobu neurčitou. Tyto osoby se pak následně nemusejí zapisovat do obchodního rejstříku. Povinnost zápisu do obchodního rejstříku a omezené doby platnosti živnostenského oprávnění vázajícího se k době platnosti pobytu za účelem podnikání, byla zachována u osob z „třetích zemí“. Nově se do živnostenského zákona § 69a promítlo právo dočasně poskytovat služby na území České republiky na základě oprávnění k podnikání z jiného členského státu EU.¹³

Nově zavedla povinnost fyzické osobě podnikatele překládání k dokladu o bezdlužnosti z finančního úřadu i doklad o tom, že nemá nedoplatky na platbách pojistného za sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Novelizovala § 11 živnostenského zákona tím, že upravila podmínky vztahu podnikatel - odpovědný zástupce (změna z pracovněprávního vztahu na vztah smluvní), byla dána možnost odpovědnému zástupci vyvázat se z této funkce u podnikatele, aniž by tak učinil podnikatel (odpovědný zástupce nemusí čekat, až ukončení jeho funkce oznámí podnikatel živnostenskému úřadu), nově zavedla povinnost podnikateli ohlásit živnostenskému úřadu ukončení funkce odpovědného zástupce, odpovědný zástupce již nemusí prokazovat znalost českého jazyka a nemusí mít bydliště na území České republiky.

---

¹³ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. XXV.

Novelizovala § 21 živnostenského zákona tím, že specifikovala prokazování odborné způsobilosti u řemeslných živností státních příslušníků členských států EU a z jiných států tvořících Evropský hospodářský prostor a občané Švýcarské konfederace doklady o uznávání odborné kvalifikace podle nově platného zákona č. 19/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), který nabyl účinnosti dne 1. května 2004.

V § 31 touto novelou došlo k úpravě terminologie – termín organizační složka se změnila na organizační složku podniku.¹⁴

Novela zákona č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, která nabyla účinnosti dne 1. července 2008, je novelou, která značně liberalizovala vstup do živnostenského podnikání s cílem snížit administrativní zátěž podnikatelů, zjednodušila vstup do podnikání začínajícím podnikatelům a již podnikajícím podnikatelům, usnadnila rozšíření či změnu dosavadních aktivit, snížila výčet informačních povinností podnikatele vůči živnostenskému úřadu a zvýšila počet kontaktních míst tím, že podnikatel mohl učinit veškeré úkony ve smyslu živnostenského zákona u kteréhokoliv živnostenského úřadu bez ohledu, zda v tomto správním obvodu má bydliště či sídlo. Výrazně zasáhla do práv a povinností podnikatele na úseku živnostenského podnikání, zredukovala počet regulovaných živností a zavedla jednu živnost volnou, do které byly zahrnuty všechny činnosti, které nejsou živnostmi řemeslnými, vázanými nebo koncesovanými a které nejsou z režimu živnostenského zákona vyloučeny. Přílohy živnostenského zákona byly rekodifikovány, živnost volná a její nově vymezené obory činností a seznam živností, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit odborně způsobilými osobami, byly upraveny v samostatných přílohách č. 4 a č. 5 živnostenského zákona. Živnostenské listy a koncesní listiny, jako průkazy živnostenského oprávnění, byly nahrazeny výpisem ze živnostenského rejstříku, jako jediného průkazu živnostenského oprávnění, na kterém jsou uvedena všech oprávnění

---

¹⁴ *Sněmovní tisk č. 200/0.*

daného podnikatele. Speciální úprava provozování živnosti průmyslovým způsobem byla ze zákona vypuštěna.¹⁵

V § 31 (Povinnosti podnikatele) tato novela zrušila povinnost pro účely doručování písemností označovat identifikačními údaji místo podnikání lišící se od bydliště (tato označovací povinnost byla v obecné rovině v živnostenském zákoně zachována). Byla dána možnost podnikateli přerušit provozování živnosti na libovolně dlouhou dobu (oproti předchozí právní úpravě, kdy podnikatel mohl přerušit provozování živnosti pouze na dobu dvou let).¹⁶

Novela zákona, zákon č. 169/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, která nabyla účinnosti dne 30. června 2012, v podstatě reflektovala usnesení vlády č. 238, kterým byl stanoven trend snižování administrativní zátěže podnikatelů. Do živnostenského zákona byly promítnuty poznatky z praxe, které přispěly ke zkvalitnění a k srozumitelnosti právní úpravy živnostenského zákona, a to tím, že se zrušila povinnost označovat provozovnu identifikačním číslem provozovny, povinnost oznamovat změnu místa podnikání (v současné právní úpravě se jedná o sídlo) při současné změně bydliště, jedná-li se o stejné adresy (v praxi to znamená možnost nechat zapsat do živnostenského rejstříku na žádost podnikatele údaj trvalé shody bydliště a místa podnikání), byla dána možnost oznamování změn údajů podnikatele prostřednictvím CRM.

V § 31 odst. 2 novela vypustila právo podnikatele prokazovat oprávnění k prostorám, ve kterých má sídlo nebo místo podnikání „jiným obdobným právem“, jelikož se jednalo o pojem, který nebyl zákonem definován (podnikateli byla i nadále zachována povinnost prokázat vlastnické nebo užívací právo k těmto prostorám). Na základě poznatků z praxe živnostenských úřadů byla nově zavedena možnost kdykoliv zkontrolovat, zda má osoba, jejíž trvalý pobyt je zapsán na adrese ohlašovny nebo na adrese pracoviště Ministerstva vnitra, případně cizinecké policie (adresa správního orgánu), oprávnění zřídit na této adrese místo podnikání. Nově se do odstavce 16 živnostenského zákona, doplnil údaj o adrese pro vypořádání závazků podnikatele po skončení činnosti v provozovně, tato

---

¹⁵ Sněmovní tisk č. 354/0, Důvodová zpráva.

¹⁶ Sněmovní tisk č. 354/0, Důvodová zpráva.

adresa nesmí být adresou sídla ohlašovny nebo správního orgánu (soulad se zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v platném znění).¹⁷

Novela zákona, zákon č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva, která nabyla účinnosti 1. ledna 2014, dala do souladu živnostenský zákon s rekodifikací soukromého práva. „*Dne 22. března 2012 byl ve Sbírce zákonů uveřejněn zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) a zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém. Všechny tyto tři normy tvoří první fázi rekodifikace soukromého práva hmotného v České republice*“.¹⁸

Novela reagovala na změnu terminologie přijatou s novým občanským zákoníkem (např. nahradila termín místo podnikání jednotným termínem sídlo, slovo podnik nahradila slovem závod).

Zákon reformuloval stanovení všeobecných podmínek provozování živnosti fyzickými osobami, tj. požadavek věku 18 let a způsobilosti k právním úkonům se nahradil termínem plná svéprávnost. Nově zavedl požadavek na neexistenci překážky provozování živnosti u odpovědného zástupce. Upravil institut pokračování v provozování živnosti při úmrtí podnikatele. Zrušil povinnost podnikatelů opakovaně dokládat živnostenskému úřadu doklady (a to doklad odborné způsobilosti, doklad prokazující právní důvod k prostorám, kde je sídlo podnikatele), které již byly doloženy jinému živnostenskému úřadu, za podmínky, že osvědčují určité skutečnosti a zůstaly beze změny. Spolu s tím byla stanovena povinnost živnostenským úřadům vytvářet z těchto dokladů elektronické kopie a ukládat je do centrálního datového úložiště živnostenského rejstříku a tím umožnit jejich přístupnost ostatním živnostenským úřadům. V neposlední řadě zavedla zvýšenou ochranu osobních údajů podnikatele mimo jiné tím, že v případě po uplynutí čtyř let ode dne, kdy dojde ke zrušení posledního živnostenského oprávnění podnikatele, budou všechny údaje z veřejného rejstříku převedeny do neveřejné části živnostenského rejstříku.¹⁹

V § 31 došlo k úpravě terminologie v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku. V souladu s novým zněním zákona o evidenci obyvatel se upřesnily povinnosti podnikatele prokazující právní důvod pro užívání prostor, v nichž má na území České

---

¹⁷ Sněmovní tisk č. 547, Důvodová zpráva.

¹⁸ Sněmovní tisk č. 930, Důvodová zpráva.

¹⁹ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*, s. 10.

republiky sídlo, tj. občana ČR, který se narodil v cizině a neměl pobyt na území České republiky, nebo tento pobyt nelze zjistit, je místem jeho trvalého pobytu sídlo zvláštní matriky, úřadem zvláštní matriky se rozumí Úřad městské části Brno-střed, kdy tento úřad je zároveň ohlašovnou.²⁰

3.2 Subjekty oprávněné provozovat živnost

Pro obeznámení se s celou oblastí povinností podnikatele, tak jak ukládá živnostenský zákon, je nutné vysvětlit některé pojmy, které souvisí s touto oblastí a jsou tudíž potřebné pro účely pochopení dané problematiky. Mezi tyto pojmy se řadí pojem podnikatel, a to fyzická nebo právnická osoba, bydliště fyzické osoby, obchodní firma a sídlo podnikatele.

Z živnostenského zákona vyplývá, že podnikatelem, subjektem oprávněným provozovat živnost, je **fyzická nebo právnická osoba**, a to tuzemská i zahraniční, splňující podmínky stanovené živnostenským zákonem. Pro účely živnostenského zákona se za českou osobu považuje fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, přičemž bydlištěm na území České republiky se rozumí místo trvalého pobytu na jejím území.²¹

Za **fyzickou osobu** se považuje každý člověk, který má přirozená práva. Tato práva nelze zcizit a nelze se jich vzdát.²²

Mezi identifikační údaje fyzické osoby se řadí i údaj o **bydlišti** této osoby. Podle § 80 občanského zákoníku je definováno jako: „*místo, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale.*“²³ Každý má právo se dovolat skutečného bydliště. „*Nemá-li člověk bydliště, považuje se za ně místo, kde žije. Nelze-li takové místo zjistit, anebo lze-li je zjistit jen s neúměrnými obtížemi, považuje se za bydliště člověka místo, kde má majetek, popřípadě místo, kde měl bydliště naposledy.*“²⁴

Adresou bydliště osoby může být i adresa sídla ohlašovny, zvláštní matriky nebo na adrese sídla správního orgánu.

---

²⁰ Sněmovní tisk č. 930, Důvodová zpráva, s. 230.

²¹ § 5 Živnostenský zákon.

²² § 19 Občanský zákoník.

²³ § 80 Občanský zákoník.

²⁴ § 80 Občanský zákoník.

Místem trvalého pobytu je adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel. Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu označeném číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo k rekreaci. Zákon vymezuje případy, kdy místem trvalého pobytu osoby může být sídlo ohlašovny, nebo sídlo zvláštní matriky,²⁵ místem pobytu cizince i sídlo správního orgánu.²⁶

Právnícká osoba je definována jako organizovaný útvar, který má právní osobnost, nebo právní osobnost uznanou zákonem. Právnícká osoba veřejného práva podléhá zákonu, podle něhož byla zřízena.²⁷

Každá právnícká osoba je povinna při svém vzniku si určit **sídlo**, každý se může dovolat skutečného sídla právnické osoby. V případě, že má právnícká osoba zapsané sídlo ve veřejném rejstříku, nemůže pak namítat, že má sídlo v jiném místě.²⁸

Občanský zákoník v § 420 a násl. dále pak definuje **podnikatele** jako toho „*kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Pro účely ochrany spotřebitele a pro účely §1963 se za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele. Za podnikatele se považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku, nebo se má za to, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona*“.²⁹

Mezi další identifikační údaje podnikatele patří její **obchodní firma**. Jedná se o údaj, jméno, které má podnikatel zapsáno v obchodním rejstříku. Podnikatel (fyzická i právnícká osoba) smí mít pouze jednu obchodní firmu, kterou nelze zaměnit s jinou obchodní firmou a která nepůsobí klamavě. Právo používat svoji obchodní firmu vzniká fyzické osobě jejím zápisem do obchodního rejstříku. Zápis právnické osoby do obchodního rejstříku je obligatorní, její vznik je vázán k datu zápisu této osoby do

---

²⁵ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), v platném znění.

²⁶ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění.

²⁷ § 20 Občanský zákoník.

²⁸ § 429 Občanský zákoník.

²⁹ Občanský zákoník.

obchodního rejstříku. V případě podnikatele – fyzické osoby, který nemá obchodní firmu (jedná se o případ, kdy fyzická osoba není zapsána v obchodním rejstříku, ale je zapsána v živnostenském rejstříku), jedná při svém podnikání pod vlastním jménem, ke kterému může připojit dodatek blíže specifikující jeho osobu nebo obchodní závod, za podmínky, že tento dodatek nesmí působit klamavě.³⁰

Dalším pojmem, který se vyskytuje napříč celým živnostenským zákonem, je pojem **sídlo podnikatele**. V případě podnikatele, který se zapisuje do veřejného rejstříku, je to adresa zapsaná v tomto rejstříku. Podnikatel, který není zapsán ve veřejném rejstříku, je to místo, kde má hlavní obchodní závod, nebo bydliště. Obdobně platí i to, že každý má právo se dovolat skutečného sídla podnikatele.³¹

3.3 Povinnosti podnikatele podle živnostenského zákona

Napříč celým živnostenským zákonem jsou stanoveny povinnosti podnikatele, a to konkrétně v:

- § 11 (Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce) - povinnosti týkající se odpovědného zástupce,
- § 17 (Provozovny) - povinnosti ke vztahu k provozovně,
- § 31 (Povinnosti podnikatele) - zde je shrnuta valná část povinností podnikatele,
- § 49, resp. § 56 - povinnost oznamovat změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti, resp. žádosti o koncesi,
- § 60a (Živnostenská kontrola) - zmocnění živnostenských úřadů ke kontrole plnění povinností podnikatele.³²

Další povinnosti pro podnikatele vyplývají ze zvláštních právních předpisů, jedná se zejména o předpisy v oblasti hygieny, bezpečnosti práce, stavební předpisy, aj., a které jsou úzce spjaté s podnikatelskou činností.

---

³⁰ § 423, § 424 *Občanský zákoník*.

³¹ § 429 *Občanský zákoník*.

³² *Živnostenský zákon*.

V této bakalářské práci budeme věnovat pozornost povinnostem taxativně vymezeným v § 31 živnostenského zákona, a to zejména § 31 odst. 2 a následně sankcím ukládaným za nesplnění těchto povinností.

V § 31 živnostenského zákona je uvedena převážná část povinností podnikatele, které podnikatel musí podle živnostenského zákona dodržovat:

- odst. 1 - Povinnost podnikatele zajistit v potřebném rozsahu účast odpovědného zástupce při provozování živnosti.³³

Příčemž potřebný rozsah účasti není jakkoliv blíže určen, vychází se z charakteru konkrétní živnosti, počtu provozoven, a podobně.

V případě porušení této povinnosti je nejedná o správní delikt, ale živnostenský úřad by mohl porušení této povinnosti považovat za závažné, jehož důsledkem by bylo zrušení živnostenského oprávnění, popřípadě pozastavení práva provozovat živnost.³⁴

- ***„odst. 2 - Podnikatel je povinen viditelně označit obchodní firmou, popřípadě názvem, nebo jménem a příjmením a identifikačním číslem osoby, bylo-li přiděleno, objekt, v němž má sídlo, liší-li se od bydliště (§ 5 odst. 2), a zahraniční osoba organizační složku závodu, pokud ji zřizuje. Podnikatel je povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat právní důvod pro užívání prostor, v nichž má na území České republiky sídlo a zahraniční osoba organizační složku závodu. Podnikatel nemusí prokazovat právní důvod pro užívání prostor, v nichž má v České republice umístěno sídlo, má-li sídlo totožné se svým bydlištěm (§ 5 odst. 2), s výjimkou případů, že bydliště je na adrese sídla ohlašovny⁵³⁾, zvláštní matriky⁵³⁾ nebo na adrese sídla správního orgánu⁵⁴⁾, který úředně zrušil údaj o místu hlášeného pobytu na území České republiky“.***³⁵

Podle věty první má podnikatel povinnost označit identifikačním číslem osoby a obchodní firmou, názvem nebo jménem a příjmením objekt, do něhož umístil své sídlo, zahraniční osoba organizační složku svého závodu. Výjimku tvoří případ, kdy adresa sídla je shodná s adresou bydliště podnikatele. V takovémto případě tuto povinnost podnikatel nemá.

---

³³ Živnostenský zákon.

³⁴ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář., s. 126.

³⁵ Živnostenský zákon.

Věta druhá stanovuje povinnost podnikateli prokázat na žádost živnostenského úřadu právní titul (vlastnické nebo užívací právo), na základě kterého užívá prostory sídla, v případě zahraniční osoby se jedná o organizační složku závodu. Výjimku tvoří případ, tak jako ve větě první, kdy se adresa sídla shoduje s adresou bydliště a podnikatel nemusí tento právní titul živnostenskému úřadu prokazovat. Tato výjimka neplatí v případě, že se jedná o bydliště podnikatele na adrese sídla ohlašovny, resp. adrese zvláštní matriky nebo sídla správního orgánu. Pak i v těchto případech je podnikatel povinen prokázat právní titul, na základě kterého prostory sídla užívá.

Neprokázání právního vztahu pro užívání prostor sídla nebo organizační složky závodu je důvodem pro zrušení živnostenského oprávnění. Zákon přímo stanoví povinnost živnostenskému úřadu v takovémto případě živnostenské oprávnění podnikateli zrušit (ustanovení § 58 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona).³⁶

- odst. 3 - Podnikatel prodávající zboží nebo poskytující služby, je povinen na žádost kontrolního orgánu (jeho výzvu) a ve lhůtě jím stanovené, prokázat způsob nabytí prodávaneho zboží nebo materiálu, které používá v rámci poskytování těchto služeb. Podnikatel nemá povinnost mít tyto doklady v provozovně či v sídle. Zákon ani nestanoví, jakými doklady lze tuto povinnost kontrolnímu orgánu prokázat. Je na posouzení tohoto orgánu, zda konkrétní způsob prokazování uzná za dostatečný, věrohodný.

Porušení této povinnosti je správním deliktem, za který lze uložit podnikateli pokutu ve výši až do 1 000 000 korun.³⁷

- odst. 4 - Povinnost podnikatele, v případě nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu, kulturní památky nebo předmětu kulturní hodnoty, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy, identifikovat účastníky před uzavřením smluvního vztahu, povinnost vést evidenci o těchto skutečnostech, včetně data uzavření tohoto smluvního vztahu, povinnost mít tuto evidenci přístupnou na provozovně, v níž dochází k identifikaci a kde se předmětné zboží nachází.

---

³⁶ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 126 a s. 127.

³⁷ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 127.

- odst. 5 - Upřesnění terminologie „identifikace předmětu smluvního vztahu“ - název výrobku, jeho značka a výrobní číslo, pokud jsou na výrobku uvedeny, stručný popis výrobku.
- odst. 6 - Stanovení povinnosti podnikateli evidovat a uchovávat identifikační údaje po dobu pěti let ode dne uzavření smlouvy.
- odst. 7 - Vyslovení zákazu podnikateli zboží koupit, přijmout ho do zástavy nebo zprostředkovat jeho nákup v případě, že se účastník smluvního vztahu odmítne podrobit identifikaci, nebo nelze předmět smluvního vztahu identifikovat.³⁸
- odst. 8 - Stanoví podnikateli povinnost zajistit v prodejní nebo provozní době na provozovně určené k prodeji zboží nebo poskytování služeb přítomnost osoby splňující podmínku znalosti českého jazyka nebo slovenského jazyka. V případě pochybností může živnostenský úřad zkoumat splnění této povinnosti pohovorem, při kterém musí být osoba schopna plynně a jazykově správně reagovat na otázky vztahující se k běžným situacím denního života a podnikání a zda tato osoba umí ústně sdělit obsah textu z denního tisku.³⁹

Ustanovení odst. 4 až odst. 8 je určeno především k ochraně spotřebitelů, ale také slouží pro potřeby orgánů vykonávající v této oblasti dozor (celní úřad, česká obchodní inspekce, hygiena, inspekce bezpečnosti práce, aj.).

Zároveň zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, byly nepřímo novelizovány ustanovení § 31 odst. 3 až 8 živnostenského zákona. Snahou bylo zabránit zneužívání finančního systému legalizaci příjmů z trestné činnosti a financování terorismu a uchování stop po přesunech majetku, včetně záznamů o jejich přemístování.⁴⁰

Porušení povinností stanovených v odst. 4, 6 a 7 se považuje za správní delikt, za který lze uložit pokuta až do výše 1 000 000 Kč.

---

³⁸ Živnostenský zákon.

³⁹ Živnostenský zákon.

⁴⁰ Sněmovní tisk č. 385, Důvodová zpráva, s. 37.

Porušení povinnosti stanovené v odst. 8 se považuje za správní delikt, za který lze uložit podnikateli pokutu až do výše 100 000 Kč.⁴¹

- odst. 9 - Odpovědnost podnikatele, v případě, že živnostenský zákon nebo zvláštní právní předpis to vyžadují, prokázání splnění podmínky bezúhonnosti zaměstnanců podnikatele.⁴²

Bezúhonnost se posuzuje podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona a dokládá se doklady podle § 6 odst. 3 živnostenského zákona. V případě některých koncesovaných živností (živností uvedených v příloze č. 3 živnostenského zákona) se prokázání podmínky bezúhonnosti vyžaduje nejen u zaměstnanců podnikatele, ale i u osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají (např. statutární orgán právnické osoby).

Porušení dané povinnosti je správním deliktem, za který může živnostenský úřad uložit podnikateli pokutu až do výše 100 000 Kč. Za porušení podmínky provozování živnosti stanovené v příloze č. 3 živnostenského zákona, může živnostenský úřad podnikateli uložit pokutu, pozastavit provozování živnosti či zrušit živnostenské oprávnění.⁴³

- odst. 10 - Povinnost podnikatele a fyzické osoby provozující činnost, která je předmětem živnosti, osoby jednající jejich jménem a odpovědného zástupce prokázat živnostenskému úřadu svoji totožnost.⁴⁴

Prokazování totožnosti se zpravidla provádí občanským průkazem, popřípadě cestovním dokladem.

Porušení této povinnosti není správním deliktem. V rámci kontroly za její nesplnění lze sankcionovat podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).⁴⁵

---

⁴¹ Živnostenský zákon.

⁴² Živnostenský zákon.

⁴³ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 131.

⁴⁴ Živnostenský zákon.

⁴⁵ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 131 a 132.

- odst. 11 - Pokud podnikatel oznámí živnostenskému úřadu přerušeni provozování živnosti, je dnem jeho doručení živnostenskému úřadu, případně pokud v oznámení není uvedeno datum pozdější, provozování živnosti přerušeno a končí dnem uvedeným v oznámení. V případě, že je živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou, končí přerušeni provozování živnosti právě tímto dnem. Po tuto dobu se na podnikatele nevztahuje povinnost označení objektu, v němž má sídlo nebo organizační složku závodu, povinnost prokázání bezúhonnosti zaměstnanců podnikatele, podmínka splnění způsobilosti zaměstnanců pro výkon povolání, znalosti bezpečnostních předpisů a předpisů upravující ochranu veřejného zdraví, povinnost splňovat podmínku odborné nebo jiné způsobilosti, a povinnosti stanovené v § 17 odst. 4 a 8 živnostenského zákona.
- odst. 12 - V případě, že podnikatel hodlá pokračovat v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno, je povinen tento úmysl předem písemně oznámit živnostenskému úřadu. Pokračování v provozování živnosti je možno nejdříve ode dne doručení oznámení živnostenskému úřadu, pokud v oznámení nebylo stanoveno datum pozdější.
- odst. 13 - Zápis skutečnosti přerušeni provozování živnosti, resp. pokračování v provozování živnosti do živnostenského rejstříku a povinnost živnostenského úřadu informovat podnikatele o provedeném zápisu.⁴⁶
Podnikatel má právo, nikoliv povinnost, faktický výkon živnosti kdykoliv přerušit. V případě, že s přerušeni provozování živnosti jsou spojeny určité právní důsledky, musí přerušeni živnosti oznámit kterémukoliv živnostenskému úřadu.
Porušeni povinnosti oznámit pokračování v provozování živnosti je správním deliktem, za který může živnostenský úřad uložit podnikateli pokutu až do výše 10 000 Kč.⁴⁷

---

⁴⁶ Živnostenský zákon.

⁴⁷ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 132 a 133.

- odst. 14 - Povinnost podnikatele vydat na žádost zákazníka doklady o prodeji zboží nebo o poskytnutí služby. Doklad musí obsahovat identifikaci podnikatele - obchodní firmu, popřípadě název nebo jméno a příjmení podnikatele, identifikační číslo osoby, datum prodeje zboží nebo poskytnutí služby, druh zboží nebo služby a cenu.
Toto ustanovení slouží k ochraně zákazníka. Povinnost podnikatele se vztahuje na vyžádání dokladu o prodeji zboží nebo o poskytnutí služby ze strany zákazníka.
Porušení těchto povinností je správním deliktem, za který může živnostenský úřad uložit podnikateli pokutu až do výše 1 000 000 Kč.⁴⁸
- odst. 15 - Povinnost podnikatele sdělit živnostenskému úřadu na jeho žádost, zda provozuje živnost, případně doložit doklady prokazující provozování živnosti.⁴⁹
Živnostenským zákonem nestanovuje, jakými doklady podnikatel prokazuje provozování živnosti. Ani forma sdělení není zákonem předepsána.⁵⁰
Porušení těchto povinností je správním deliktem, za který může živnostenský úřad uložit podnikateli pokutu až do výše 100 000 Kč.
- odst. 16 - Povinnost podnikatele oznámit živnostenskému úřadu nejpozději ke dni ukončení činnosti v provozovně adresu, na které lze vypořádat případné závazky. Povinnost ohlásit živnostenskému úřadu po dobu 4 let ode dne ukončení činnosti v provozovně každou změnu této adresy. Adresou pro vypořádání závazků může být i adresa bydliště podnikatele, jedná-li se o adresu sídla ohlašovny, zvláštní matriky nebo adresu správního orgánu, pokud podnikatel prokáže právní důvod užívání prostor na těchto adresách.⁵¹
Toto ustanovení živnostenského zákona slouží k ochraně spotřebitele pro případné jeho reklamace. Údaj o adrese pro vypořádání závazků se zapisuje do živnostenského rejstříku, tudíž je přístupný široké veřejnosti. Adresa pro vypořádání závazků nemůže být fiktivní.

---

⁴⁸ Živnostenský zákon.

⁴⁹ Živnostenský zákon.

⁵⁰ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 133 a 134.

⁵¹ Živnostenský zákon.

Porušení povinnosti oznámit živnostenskému úřadu adresu pro vypořádání závazků je správním deliktem, za který lze uložit podnikateli pokutu až do výše 1 000 000 Kč.⁵²

- odst. 17 - Odpovědnost podnikatele za to, že zaměstnanci splňují způsobilost pro výkon povolání stanovenou zvláštními právními předpisy, znalost bezpečnostních předpisů a předpisů upravujících ochranu veřejného zdraví, jakožto povinnost opakované účasti zaměstnanců na prohlídkách podle zvláštních právních předpisů.⁵³

Živnostenský zákon stanoví odpovědnost podnikatele za to, že jeho zaměstnanci přicházející při pracovních činnostech ve stravovacích službách, při výrobě potravin nebo při uvádění potravin do oběhu, zaměstnanci přicházející do přímého styku s potravinami, pokrmy, zařízením, náčiním nebo plochami, které jsou ve styku s potravinami nebo pokrmy, dále zaměstnanci přicházející při pracovních činnostech v úpravách vod a při provozování vodovodů do přímého styku s vodou a zaměstnanci přicházející při pracovních činnostech, jako je výroba kosmetických prostředků, provozování holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry, kosmetických, masérských, regeneračních nebo rekondičních služeb, při provozování živnosti, při níž je porušována integrita kůže, a při provozování živnosti, ve které se používají k péči o tělo speciální přístroje (např. solária), do přímého styku s kosmetickými prostředky, jejich ingrediencemi nebo tělem spotřebitele měli zdravotní průkaz a aby měli znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění.

Porušení této povinnosti podnikatele je správním deliktem postižitelným pokutou do výše 1 000 000 Kč.

Zaměstnancům, kteří povinnosti podle zvláštních právních předpisů neplní, postih podle živnostenského zákona nehrozí, mohou však být za nesplnění povinností postihováni podle příslušných zvláštních právních předpisů.⁵⁴

---

⁵² KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 134.

⁵³ *Živnostenský zákon.*

⁵⁴ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 134 a 135.

- odst. 18 - Povinnost podnikatele připravující mládež na povolání řídit se zvláštními právními předpisy.⁵⁵

Toto ustanovení má v podstatě deklaratorní charakter, povinnosti podnikatele v oblasti přípravy mládeže na povolání plynou primárně ze zvláštních právních předpisů, výchova a vzdělávání ve školách není živností.

Porušení této povinnosti není správním deliktem podle živnostenského zákona.⁵⁶

- odst. 19 - „Podnikatel je povinen při provozování živnosti dodržovat povinnosti vyplývající z tohoto zákona a zvláštních právních předpisů“.⁵⁷

Také toto ustanovení má v podstatě deklaratorní charakter. Povinnosti podnikatele podle jiných právních předpisů dozorují a jejich nesplnění sankcionují příslušné orgány dozoru určené těmito zvláštními právními předpisy.⁵⁸

Porušení povinnosti podle odst. 19 není správním deliktem podle živnostenského zákona.

3.4 Správní trestání podle živnostenského zákona

Obecní živnostenské úřady jsou v rámci své činnosti oprávněny postihovat osoby, které porušily povinnosti stanovené živnostenským zákonem: „*Obecní živnostenský úřad vykonává činnosti v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem*“.⁵⁹ Správní delikty podle živnostenského zákona projednávají v prvním stupni obecní živnostenské úřady.⁶⁰

Živnostenský zákon rozeznává dva druhy správních deliktů – **přestupek, jehož se může dopustit fyzická osoba a správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob**. Stávající formální úprava správního trestání je v zákoně zařazena od roku 2008 novelou živnostenského zákona, zákonem č. 130/2008 Sb.⁶¹ Novým zněním § 61 až 64

---

⁵⁵ Živnostenský zákon.

⁵⁶ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 135.

⁵⁷ Živnostenský zákon.

⁵⁸ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 135

⁵⁹ *Zákon o živnostenských úřadech.*

⁶⁰ § 64 Živnostenský zákon.

⁶¹ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 196.

živnostenského zákona je problematika správních deliktů upravena ve smyslu požadavků Zásad správního trestání podle usnesení vlády č. 162/2002 Sb.⁶²

Za porušení ustanovení živnostenského zákona je postih ve formě pokuty, který je rozlišen podle závažnosti spáchaného správního deliktu. V živnostenském zákoně jsou stanoveny v případě neoprávněného podnikání stejné postihy pro všechny subjekty, které se ho mohou dopustit, oproti předchozí právní úpravě, kdy byly rozdílné horní hranice sankcí pro fyzické a právnické osoby.

Přestupku neoprávněného podnikání se dopustí fyzická osoba (§ 61 odst. 3 živnostenského zákona), nebo správního deliktu neoprávněného podnikání se dopustí právnická osoba (§ 63 živnostenského zákona), provozuje-li činnost, která je živností volnou, nebo která je předmětem živnosti řemeslné nebo vázané, nebo je předmětem živnosti koncesované, aniž by měla pro tyto živnosti živnostenské oprávnění. Za přestupek neoprávněného podnikání lze uložit pokutu:

- až ve výši 500 000 Kč za provozování živnosti volné bez živnostenského oprávnění,
- až ve výši 750 000 Kč za provozování živnosti řemeslné nebo vázané bez příslušného živnostenského oprávnění,
- až ve výši 1 000 000 Kč za provozování živnosti koncesované bez příslušného živnostenského oprávnění. Tento přestupek nelze projednat v blokovém řízení.

V § 61 odst. 1 a 2 živnostenského zákona je uveden výčet dalších přestupků, kterých se na úseku živnostenského podnikání může dopustit fyzická osoba, např. za neustanovení odpovědného zástupce osobou správce pozůstalosti, nebo přestupek předložení nepravdivého čestného prohlášení o bezúhonnosti.

V § 62 živnostenského zákona jsou uvedeny správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob:

- V odst. 1 jsou uvedeny správní delikty např. za porušení jednotlivých ustanovení § 31 živnostenského zákona (více viz kapitola 3.3 této bakalářské práce), nebo neoznámení živnostenskému úřadu ustanovení odpovědného zástupce.
- V odst. 2 jsou uvedeny správní delikty podnikajících fyzických osob z členského státu Evropské unie.

---

⁶² *Sněmovní tisk č. 354/0, Důvodová zpráva, s. 102.*

- V odst. 3 jsou uvedeny správní delikty právnických osob z členského státu Evropské unie. Jsou to správní delikty ukládané za porušení § 69a živnostenského zákona při výkonu podnikatelské činnosti v rámci dočasného poskytování služeb výše uvedenými podnikatelským subjekty.⁶³

V § 64 se stanovily důvody, kdy právnická nebo fyzická osoba za správní delikt neodpovídá, stanovila se možnost živnostenským úřadům projednat ve společném řízení více správních deliktů, kterých se dopustila tatáž osoba, stanovily se obecná kritéria pro určení výměry pokuty a pro subjektivní a objektivní lhůtu pro zánik odpovědnosti za správní delikt (odpovědnost zaniká v případě, že správní orgán nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o správním deliktu dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán). Pokud to zákon nevyklučuje, lze pokutu uložit též v blokovém řízení v souladu se zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění, maximálně však do výše 5 000 Kč.⁶⁴ V ostatních případech se pokuta ukládá ve správním řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění.

Mezi další sankční opatření patří **zrušení živnostenského oprávnění či pozastavení provozování živnosti**. Tyto sankce „nelze považovat za sankční opatření v pravém slova smyslu (jako např. rozhodnutí o uložení pokuty), mnohem více jde spíše o akty celospolečensky preventivní povahy, jimiž se společnost brání proti dalšímu pokračování nežádoucích podnikatelských aktivit.“⁶⁵ V živnostenském zákoně jsou rozlišeny obligatorní (povinné) a fakultativní (na úvaze živnostenského úřadu) důvody zrušení živnostenského oprávnění nebo pozastavení provozování živnosti. Také je umožněno živnostenskému úřadu pozastavit provozování živnosti v konkrétní provozovně.⁶⁶

Řízení o zrušení živnostenského oprávnění nebo jeho pozastavení je vedeno podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutím o zrušení živnostenského oprávnění podnikatele zaniká, při pozastavení provozování živnosti

⁶³ Živnostenský zákon.

⁶⁴ Sněmovní tisk č. 354/0, Důvodová zpráva, s. 102.

⁶⁵ HORZINKOVÁ, E., URBAN, V., *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*, s. 122.

⁶⁶ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 178.

živnostenské oprávnění nezaniká, podnikatel však jej nemůže po stanovenou dobu fakticky provádět. Právní účinky těchto rozhodnutí nastávají dnem jejich právní moci.⁶⁷

V § 58 živnostenského zákona je uveden výčet zákonem stanovených důvodů, pro které je živnostenský úřad povinen zrušit, resp. povinně pozastavit provozování živnosti.

V odst. 1 se uvádí obligatorní důvody pro zrušení živnostenského oprávnění:

- podle písm. a) je důvodem zrušení živnostenského oprávnění skutečnost, že podnikatel nesplňuje všeobecnou podmínku provozování živnosti spočívající v bezúhonnosti nebo v plné svéprávnosti,
- podle písm. b) je obligatorním důvodem pro zrušení živnostenského oprávnění existence překážky provozování živnosti,
- podle písm. c) je důvodem pro zrušení živnostenského oprávnění žádost podnikatele,
- „podle písm. d) byl důvod pro zrušení živnostenského oprávnění do právní úpravy živnostenského zákona začleněn s účinností od 30. 6. 2012 zákonem č. 169/2012 Sb. Důvodem pro obligatorní zrušení živnostenského oprávnění se tak stala skutečnost, že podnikatel neprokáže živnostenskému úřadu právní důvod pro užívání prostor podle § 31 odst. 2“.⁶⁸

V odst. 2 je uveden výčet dalších situací, kdy živnostenský úřad povinně ruší, resp. kdy povinně pozastaví provozování živnosti na „návrh orgánu státní správy vydávajícího stanovisko podle § 52 odst. 1 z důvodu, že podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky stanovené rozhodnutí o udělení koncese, tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy.“ Obdobně postupuje živnostenský úřad v případě zahraniční fyzické osoby, která již nesplňuje podmínku povolení k pobytu na území České republiky (§ 5 odst. 5 živnostenského zákona).⁶⁹

V odst. 3 jsou řešeny případy, kdy je živnostenský úřad oprávněn, nikoliv však povinen, zrušit živnostenské oprávnění nebo v odpovídajícím rozsahu pozastavit provozování živnosti. Mezi tyto případy patří např. návrh příslušné správy sociálního zabezpečení,

---

⁶⁷ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 178.

⁶⁸ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M., *Živnostenský zákon: zákon o živnostenských úřadech. Komentář.*, s. 179.

⁶⁹ *Živnostenský zákon.*

jestliže podnikatel neplní závazky vůči státu, nebo jestliže podnikatel neprovozuje živnost po dobu delší než 4 roky, aj.

V odst. 4 je řešena problematika operativního pozastavení výkonu živnosti v provozovně.

V případě pravomocného zrušení živnostenského oprávnění podnikateli za porušení ustanovení § 58 odst. 2 nebo 3 živnostenského zákona, vznikají podnikateli překážky provozování živnosti podle § 8 odst. 6 živnostenského zákona. Tyto překážky spočívají v nemožnosti ohlásit živnosti nebo požádat o udělení koncese v oboru nebo příbuzném oboru dříve než po uplynutí 3 let od právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění, v případě žádosti o udělení koncese v jiném oboru se tato lhůta zkracuje na dobu 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění.

Zákon č. 309/20013 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, novelizoval živnostenský zákon a stanovil trvalé překážky provozování živnosti v souvislosti se zrušením živnostenského oprávnění. Touto novelou reagovala vláda na potřebu regulace podnikání tzv. šmejdů, kdy do ustanovení živnostenského zákona bylo přidáno tzv. cejchování. V praxi to znamená, že v případech, kdy živnostenský úřad zruší podnikateli, právnické osobě, živnostenské oprávnění za závažné porušení § 58 odst. 2 a 3 živnostenského zákona, a spolu se zrušením se do živnostenského rejstříku zapíše tzv. cejch, trvalé překážky provozování živnosti podle § 8 odst. 6 písm. c) a d) živnostenského zákona osobám taxativně vymezeným v tomto ustanovení, čímž jim zabrání k dalším podnikatelským aktivitám podle živnostenského zákona.⁷⁰

---

⁷⁰ Živnostenský zákon.

4 Vlastní práce

Získáním živnostenského oprávnění, resp. práva provozovat živnost (dnem ohlášení nebo dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese) zahajuje podnikatel svojí podnikatelskou činnost podle živnostenského zákona. Výjimkou je pouze ohlášení živnosti či podání žádosti o koncesi nově vznikající právnické osoby, kdy vznik oprávnění provozovat živnost se řídí zápisem této právnické osoby do obchodního rejstříku. Od tohoto dne je podnikatel vázán k plnění povinností, které mu ukládají právní předpisy vztahující se k podnikání. Živnostenský zákon patří mezi ně. Tyto povinnosti se v průběhu účinnosti živnostenského zákona přímými i nepřímými novelami měnily, doplňovaly. Podnikatelé následně na tyto změny (novelizace) reagovali svým konáním, a to v případech, kdy novely živnostenského zákona jim přímo ukládaly povinnosti v daném termínu sdělit údaje, popřípadě doložit požadované doklady, nebo vzali na vědomí nová ustanovení živnostenského zákona, nebo přizpůsobili svoje podnikatelské činnosti novým ustanovením živnostenského zákona, a to např. i tím, že se podnikatelská činnost stala podnikáním podle jiného právního předpisu a byla ze živnostenského zákona vyloučena.

V následující části bakalářské práce je věnována pozornost dvěma novelám živnostenského zákona, které zásadním způsobem změnily povinnosti podnikatele, a to zejména povinnost prokazovat vlastnické nebo užívací právo k prostorám nebo místnostem, ve kterých má podnikatel své sídlo, jak ovlivnily činnost živnostenských úřadů a změnily strukturu podnikatelů v rámci České republiky, Kraje Vysočina a v územních obvodech vybraných živnostenských úřadů tohoto kraje.

Tabulkou č. 1 lze získat představu o počtu podnikatelů podnikajících podle živnostenského zákona k 31. 12. 2015 v České republice, o počtu podnikatelů v Kraji Vysočina a o počtu podnikatelů ve vybraných okresech Kraje Vysočina.

Tabulka č. 2 znázorňuje počet živnostenských oprávnění k 31. 12. 2015 v České republice, v Kraji Vysočina a ve vybraných okresech Kraje Vysočina.

Tabulka č. 1 - Počet podnikatelů k 31. 12. 2015

	Česká republika	Kraj Vysočina	Okres Havlíčkův Brod	Okres Jihlava	Okres Pelhřimov
Fyzické osoby	1 982 757	77 239	13 950	17 269	12 020
Právnícké osoby	418 188	20 145	3 437	5 060	2 907
Cizinci (FO a PO)	83 862	1 513	220	425	274
Celkem	2 400 945	97 384	17 387	22 329	14 927

Zdroj: Český statistický úřad, dostupné z www.czso.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor živností, dostupné z www.rzp.cz

Zpracování: vlastní zpracování

Tabulka č. 2 - Počet živností k 31. 12. 2015

	Česká republika	Kraj Vysočina	Okres Havlíčkův Brod	Okres Jihlava	Okres Pelhřimov
Fyzické osoby	2 819 905	125 700	23 104	27 020	19 767
Právnícké osoby	736 453	21 915	3 585	4 995	3 056
Cizinci (FO a PO)	107 255	1 973	311	554	362
Celkem	3 556 358	149 588	26 689	32 015	22 823

Zdroj: Český statistický úřad, dostupné z www.czso.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor živností, dostupné z www.rzp.cz

Zpracování: vlastní zpracování

Tabulka č. 3 - Vývoj počtu podnikatelů v letech 1992 – 2015

Rok	Počet podnikatelů				
	Celkem	Rozdíl oproti předchozímu roku	Fyzické osoby	Právnícké osoby	Cizinci
1992	656 123	-	-	-	-
1993	897 149	+ 241 026	794 937	94 920	7 292
1994	1 132 460	+ 235 311	985 930	127 990	18 540
1995	1 280 633	+ 148 173	1 116 803	126 834	36 996
1996	1 516 343	+ 235 710	1 301 818	169 027	45 498
1997	1 648 872	+ 132 529	1 456 829	192 043	63 501
1998	1 712 373	+ 63 501	1 422 252	168 558	43 244
1999	1 771 520	+ 59 147	1 523 553	189 581	58 386
2000	1 844 543	+ 73 023	1 578 323	204 880	61 340
2001	1 925 705	+ 81 162	1 634 811	226 894	64 000
2002	1 968 838	+ 43 133	1 676 221	232 085	60 532
2003	2 025 161	+ 56 323	1 726 683	236 185	62 293
2004	2 048 504	+ 23 343	1 736 800	246 485	65 219
2005	2 073 128	+ 24 624	1 751 940	253 942	67 246
2006	2 096 481	+ 23 353	1 773 785	256 974	65 722
2007	2 123 110	+ 26 629	1 787 057	267 268	68 785
2008	2 189 582	+ 66 472	1 826 928	285 496	77 158
2009	2 261 368	+ 71 786	1 868 756	285 496	87 753
2010	2 324 457	+ 63 089	1 908 925	304 859	90 983
2011	2 386 300	+ 61 843	1 950 323	342 918	93 059
2012	2 409 730	+ 23 430	1 957 218	361 472	91 040
2013	2 430 728	+ 20 998	1 965 757	379 084	85 887
2014	2 459 321	+ 28 593	1 974 925	400 827	83 569
2015	2 484 807	+ 25 486	1 982 757	418 188	83 862

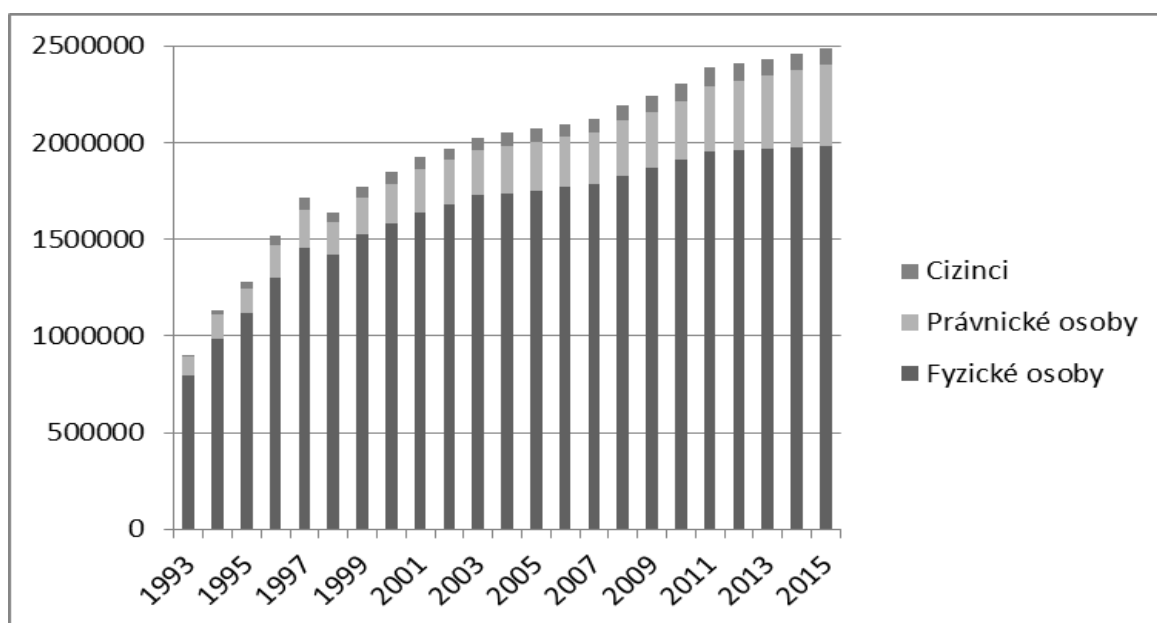
Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchod, odbor živností, dostupné z www.rzp.cz

Zpracování: vlastní zpracování

Tabulka č. 3 zachycuje vývoj počtu podnikatelů v České republice od roku 1992, tj. od doby účinnosti živnostenského zákona, do roku 2015.

V grafu č. 1 je znázorněn tento vývoj grafickým zpracováním dat z tabulky č. 3, porovnání vývoje celkového počtu podnikatelů fyzických osob, právnických osob a cizinců.

Graf č. 1 - Grafické zpracování tabulky č. 3

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchod, odbor živností, dostupné z www.rzp.cz
Zpracování: vlastní zpracování

4.1 Novela č. 356/1999 Sb.

První novela, která nově stanovila povinnost podnikatelů dokládat doklady prokazující právní důvod užívání prostor, ve kterých má fyzická osoba místo podnikání (liší-li se od bydliště) a právnická osoba sídlo, byla novela živnostenského zákona č. 356/1999 Sb.

Přechodná ustanovení v článku VII. bod 15. stanovila povinnost všem podnikatelům, kterým byl vydán průkaz živnostenského oprávnění přede dnem účinnosti této novely, sdělit živnostenskému úřadu údaje o svém místě podnikání, sídle nebo umístění organizační složky, pokud tyto údaje neměl živnostenský úřad k dispozici z předcházejících řízení.

V článku VII. bod 16. Přechodných ustanovení této novely dále stanovila povinnost podnikatelům předložit doklady prokazující vlastnické nebo jiné obdobné právo k sídlu, místu podnikání (liší-li se od bydliště) nebo organizační složce zahraniční osoby.

Tyto povinnosti vyplývaly z nové právní úpravy náležitostí ohlášení živnosti resp. žádosti o koncesi.

Nesplnění povinností uvedených v článku VII. bod 15. a 16. se považovalo za závažné porušení povinností stanovených živnostenským zákonem, za které byli podnikatelé živnostenskými úřady sankcionováni dle ustanovení § 65 odst. 1 písm. c) živnostenského zákona pokutou, která mohla být udělena až do výše 100 000 Kč. Správní řízení o uložení pokuty muselo být zahájeno do jednoho roku ode dne účinnosti této novely (do 1. 3. 2001).⁷¹

V praxi to znamenalo, že živnostenské úřady upozorňujícím dopisem informovali podnikatele o této nově stanovené povinnosti s uvedením zákonného ročního termínu k jejímu splnění. Zároveň v tomto dopise uváděli, jakými doklady se dá toto právo prokazovat, jednalo se například o nájemní smlouvu mezi majitelem objektu a podnikatelem, o výpis z listu vlastnictví katastru nemovitostí, o souhlas majitele nemovitosti s umístěním sídla nebo místa podnikání. (Na rozdíl o souhlasu se sídlem, které podnikatel dokládá k zápisu této adresy do obchodního rejstříku, tento souhlas nemusel být opatřen úředně ověřeným podpisem, což platí dodnes.)

V případě, že i přes uložené pokuty podnikatelé tyto povinnosti nesplnili, nebo již došlo k marnému uplynutí roční lhůty pro zahájení správního řízení ve věci uložení pokuty na nesplnění této povinnosti, zahajovali živnostenské úřady z moci úřední správní řízení ve věci zrušení živnostenských oprávnění za nesplnění povinností dle článku VII. bod 15. nebo 16. této novely.⁷²

Tím, že došlo k zapsání úplné adresy místa podnikání, resp. sídla, byla umožněna úplná identifikace podnikatele a snazší doručování písemností podnikatelům. V souladu se zákonem o správním řízení se doručovaly písemnosti podnikateli na adresy místa podnikání nebo sídla, které byly mnohdy neúplné, většinou se jednalo o uvedení obce bez ulice a čísla popisného či evidenčního, popřípadě uvedení obce, ulice, bez specifikace čísla popisného nebo evidenčního. V těchto případech byly živnostenské úřady mnohdy

---

⁷¹ Živnostenský zákon.

⁷² Zákon o živnostenských úřadech.

postaveny před nelehký úkol doručit podnikateli písemnost, zejména jednalo-li se o fyzickou osobu, která měla adresu místa podnikání rozdílnou od bydliště.

Tato novela mimo jiné změnila místní příslušnost živnostenských úřadů. Místní příslušnost se začala řídit bydlištěm fyzické osoby, sídlem právnické osoby, u zahraničních osob podle adresy povoleného pobytu nebo organizační složky. Před účinností této novely se místní příslušnost živnostenských úřadů řídila místem podnikání fyzické osoby, sídlem právnické osoby, nebo umístěním organizační složky zahraniční osoby v České republice. Novela zákona č. 286/1995 Sb. zavedla povinnost podnikateli mít pouze jednu adresu místa podnikání. Místo podnikání fyzické osoby začalo odpovídat svými znaky sídlo právnické osoby, protože se jedná o adresu, která je zapsána v živnostenském rejstříku a váže se k podnikatelské činnosti jako celku, tudíž podnikatel může mít pouze jedno místo podnikání obdobně jako právnická osoba své jediné sídlo. Touto změnou se tak sjednotilo určování místní příslušnosti s jinými správními orgány, jako jsou např. finanční úřad, orgány sociálního zabezpečení, aj.⁷³

4.2 Novela č. 169/2012 Sb.

Ode dne 1. 6. 2012, tj. od účinnosti této novely, byla dána možnost živnostenským úřadům kdykoliv zkontrolovat právní důvod užívání prostor, které má podnikatel - fyzická osoba zapsány v živnostenském rejstříku jako adresu místa podnikání, od roku 2014 jako adresu sídla, právnická osoba vždy jako adresu sídla.

V praxi toto ustanovení umožnilo živnostenským úřadům vyzvat podnikatele v případě, že:

- vlastníkem nemovitosti, ve kterém je umístěno sídlo podnikatele, nesouhlasí se zapsáním této adresy v živnostenském rejstříku, a to buď bere udělený souhlas s umístěním nazpět, nebo došlo ke změně vlastníka předmětné nemovitosti,
- adresou sídla je nově zapsána v živnostenském rejstříku adresa ohlašovny, adresa správního orgánu nebo adresa zvláštní matriky, a to v případech, kdy adresa bydliště byla z moci úřední podnikateli změněna a podnikatel má v živnostenském rejstříku zapsanu trvalou shodu bydliště a sídla (místa podnikání) a zápisem této změny bydliště

---

⁷³ Živnostenský zákon.

dochází i k zápisu změny adresy sídla (místa podnikání) na shodnou adresu nového bydliště,

- živnostenský úřad zjistí neplatnost dokladu prokazující právní důvod k užívání prostor sídla (místa podnikání), např. tím, že je tento doklad časově omezen na dobu určitou,
- podnikatel změnil svým rozhodnutím adresu bydliště na novou adresu a v živnostenském rejstříku zůstane zapsána adresa sídla na původní adrese bydliště, čímž se podnikatel dostane do režimu, kdy bydliště je rozdílné od sídla.

Oproti předchozí právní úpravě, kdy za porušení této povinnosti byla nejdříve podnikateli uložena pokuta a až následně pak zrušeno či zrušena všechna živnostenská oprávnění, za porušení této povinnosti živnostenské úřady zruší podnikateli veškerá živnostenská oprávnění z moci úřední, k čemuž dochází ale až v případě, kdy podnikatel byl řádně a prokazatelně požádán živnostenským úřadem o prokázání právního důvodu užívání tohoto prostoru.

A současně povinnost prokázání právního důvodu užívání prostor sídla mají i podnikatelé, kteří oznámili živnostenskému úřadu přerušování provozování živnosti na dobu určitou. (Podle předchozí právní úpravy podnikatelé neměli povinnost neprokazovat právní užívání prostor v případě přerušování provozování živnosti na dobu určitou.). V případě přerušování provozování živnosti byly zákonem stanoveny výjimky z povinností podnikatele, tak jak je již zmiňováno v kapitole 3.3 této bakalářské práce.

Nově byla odebrána možnost podnikateli nechat zapsat do živnostenského rejstříku jako adresu k vypořádání závazků podle zákona na ochranu spotřebitele adresu ohlašovny, resp. adresu správního orgánu.

Tabulka č. 4 přehledně znázorňuje počty zaniklých podnikatelských subjektů v Kraji Vysočina a na vybraných ObZÚ tohoto kraje, kterým byla zrušena živnostenská oprávnění v souvislosti s porušením povinnosti stanovené v § 31 odst. 2, povinnosti doložit na žádost živnostenského úřadu doklad prokazující právní důvod užívání prostor sídla (dříve místa podnikání), a to na základě novely č. 169/2012 Sb.

Tabulka č. 4 - Počet zaniklých podnikatelských subjektů

Rok	Kraj Vysočina	Havlíčkův Brod	Humpolec	Chotěboř	Jihlava
2012	41	0	0	0	8
2013	253	11	9	6	92
2014	144	2	12	5	29
2015	165	18	4	4	52
2016	207	19	1	4	60

Zdroj: Krajský úřad, Oddělení právní a krajského živnostenského úřadu a v tabulce uvedené ObZÚ

Zpracování: vlastní zpracování

Tato novela pokračovala v nastoleném trendu snižování administrativní zátěže podnikatelů tím, že dala možnost podnikatelům – fyzickým osobám při ohlášení živnosti, resp. při podání žádosti o koncesi, nebo při oznámení změny údajů, nechat si zapsat do živnostenského rejstříku údaj o trvalé shodě bydliště a sídla. V praxi živnostenských úřadů to znamená, že v případě změny adresy bydliště podnikatele, kterou se živnostenský úřad dozví prostřednictvím tzv. avíza z registru obyvatel, zapíše živnostenský úřad do živnostenského rejstříku spolu s touto změnou i změnu adresy sídla na novou adresu bydliště, aniž by to podnikatel živnostenskému úřadu oznámil. Na zvážení podnikatele pak je, zda si nechá na kterémkoliv živnostenském úřadu v České republice či na pracovišti

CzechPOINTu vyhotovit výpis z živnostenského rejstříku, průkazu živnostenského oprávnění, s novými údaji bydliště a sídla.

Prostřednictvím tzv. „avíza“ živnostenské úřady změny veškeré osobní údaje podnikatele v živnostenském rejstříku, které jsou předtím zapsány do základního registru - ROBu (registru obyvatel) či do ROSu (registru osob), tj. u fyzické osoby údaje o jménu, příjmení, obchodní firmě, bydlišti, doplnění titulu, u právnické osoby údaj o obchodní firmě, sídlu, osobní údaje statutárního orgánu. Přes „avíza“ se do živnostenského rejstříku dále zapisují informace o insolvenčním či konkurzním řízení podnikatele.

Tabulka č. 5 znázorňuje počty zpracovaných avíz na podnikatele a tento počet je roven počtu podnikatelů, kteří nemuseli navštívit živnostenské úřady a oznamovat jim změny výše uvedených údajů, které byly již zapsané v jednom ze základních registrů, tj. byla za ně splněna povinnost stanovená v § 49, resp. § 56 živnostenského zákona, povinnost oznámit živnostenskému úřadu změny údajů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti, resp. jako náležitosti žádosti o koncesi.

Tabulka č. 5 - Zpracovaná „avíza“ v letech 2012 – 2016

Rok	Havlíčkův Brod	Humpolec	Chotěboř	Jihlava
2012	2273	717	877	4957
2013	2140	768	846	4836
2014	2436	1182	1006	4889
2015	2986	929	1232	6265
2016	2808	1163	1133	5726
Celkem za období	12643	4759	5094	25271

Zdroj: v tabulce uvedené ObŽÚ
Zpracování: vlastní zpracování

4.3 Průzkum v praxi

V období září 2016 až prosinec 2016 byla předložena na neformálně oslovených obecních živnostenských úřadech v Kraji Vysočina, prostřednictvím jejich pracovníků, podnikatelům krátká anonymní **anketa**, ve které respondenti odpovídali na uzavřené otázky této ankety. Na jednotlivých pracovištích ObŽÚ se podnikatelé anonymně vyjadřovali k problematice živnostenského zákona, k jeho srozumitelnosti pro podnikatele.

V tabulce č. 6 je znázorněna struktura respondentů (jejich pohlaví, právní forma a délka podnikání podle živnostenského zákona) odpovídajících na uzavřené otázky ankety. Na otázky odpovědělo 502 respondentů, z toho 438 respondentů bylo v postavení fyzické osoby a 64 respondentů bylo v postavení statutárního orgánu právnické osoby. 151 respondentů podniká podle živnostenského zákona méně jak 10 let a 351 respondentů podniká podle živnostenského zákona více jak 10 let.

Tabulka č. 6 - Struktura respondentů

Muž - 292 z toho FO - 235	Muž / Žena	Žena - 210 z toho FO - 203
Fyzická osoba - 438	Fyzická osoba / Právnická osoba (statutární orgán právnické osoby)	Právnická osoba - 64
Méně jak 10 let - 151 z toho FO - 103	Délka podnikání	Více jak 10 let - 351 z toho FO - 335

Zdroj: anketa

Zpracování: vlastní zpracování

V tabulce č. 7 jsou znázorněny pokládané otázky, kladné a záporné odpovědi na ně. Z celkového počtu 502 respondentů odpovědělo na otázku, zda pracují s živnostenským zákonem 104 respondentů kladně a 398 respondentů záporně. Na otázku srozumitelnosti živnostenského zákona odpovědělo 137 respondentů kladně a 365 respondentů záporně.

Tabulka č. 7 - Anketa k živnostenskému zákonu

Odpovědi - ANO	Otázky	Odpovědi - NE
104 z toho FO - 80	Práce s živnostenským zákonem	398 z toho FO - 358
137 z toho FO - 93	Srozumitelnost živnostenského zákona	365 z toho FO - 341

Zdroj: anketa

Zpracování: vlastní zpracování

Tabulka č. 8 znázorňuje, jak respondenti odpovídali na otázku srozumitelnosti živnostenského zákona, resp. v čem spatřují nesrozumitelnost živnostenského zákona.

Tabulka č. 8 - V čem respondent spatřuje nesrozumitelnost živnostenského zákona

Odpovědi FO	Odpovědi	Odpovědi PO
1 celkového počtu 341 respondentů	Nepřehlednost	5 z celkového počtu 24 respondentů
87 z celkového počtu 341 respondentů	Složitost	16 z celkového počtu 24 respondentů
253 z celkového počtu 341 respondentů	Neorientují se v něm	3 z celkového počtu 24 respondentů

Zdroj: anketa

Zpracování: vlastní zpracování

Z ankety vyplynulo, že z celkového počtu 502 respondentů 398 respondentů s živnostenským zákonem nepracuje a 365 respondentů ho považuje za nesrozumitelný. V případě fyzických osob se ankety se zúčastnili převážně respondenti, kteří podnikají podle živnostenského zákona více jak 10 let. Podnikatelé - fyzické osoby považují živnostenský zákon za nesrozumitelný, a to převážně z důvodu, že se v něm neorientují. V případě osob v postavení statutárního orgánu právnické osoby se zúčastnili ankety převážně respondenti – právnické osoby, kteří podnikají podle živnostenského zákona po dobu kratší jak 10 let a za nesrozumitelný ho považují převážně z důvodu jeho nepřehlednosti a složitosti.

V prosinci 2016 byl veden krátký **rozhovor** s vedoucím Obecního živnostenského úřadu v Humpolci, kterému byla položena stejná otázka jako podnikatelům, a to na srozumitelnost živnostenského zákona. V rozhovoru respondent uvedl, že pracuje na živnostenském úřadu od jeho počátku, tj. od roku 1992, kdy obecní živnostenské úřady vznikly. Tudíž je obeznámen s celou problematikou vzniku a vývoje živnostenského zákona, se všemi novelami živnostenského zákona, ať už přímými i nepřímými. V globále ale v nich spatřuje spíše výhodu než nevýhodu pro práci úředníků živnostenských úřadů. Je toho názoru, že poslední „velká“ novela živnostenského zákona č. 169/2012 Sb., zásadním způsobem umožnila živnostenským úřadům lepší komunikaci s podnikateli a snížila administrativní zátěž podnikatelům. Pracovníci živnostenských úřadů dostali do rukou, prostřednictvím této novely, zbraň v podobě možnosti zrušení živnostenského oprávnění podnikatelům, kteří vědomě obcházel živnostenský zákon tím, že svá sídla měli zapsána v živnostenském rejstříku na adresách, ke kterým již pozbyli vlastnických nebo užívacích práv. Také kladně hodnotí možnost prostřednictvím tzv. avíz zapisovat změny osobních údajů podnikatelům, kteří s tím dali prostřednictvím vyplněného formuláře JRF souhlas. Živnostenský zákon jako celek hodnotí kladně, na rozdíl např. od zákona o zemědělství, podle kterého se registrují zemědělství podnikatelé, kdy tento zákon některá ustanovení od živnostenského zákona převzal, ale v celkové podobě hodně za živnostenským zákonem zaostává, je neúplný a nepřehledný. I když v závěru rozhovoru připustil, že by souhlasil s rekonstrukcí živnostenského zákona, s jeho zpřehledněním, a to zejména v souvislosti s problematikou plnění povinností ze stran podnikatele. Uvítal by, kdyby živnostenský zákon tyto povinnosti sjednotil do paragrafů, které by na sebe navazovaly, ne jak je to

v současnosti, kdy povinnosti podnikatele se prolínají napříč celým živnostenským zákonem, čímž jsou v současné právní úpravě pro podnikatele nesrozumitelné a těžko se v nich dává orientovat. Vyslovil domněnku, podpořenou praxí na živnostenském úřadě, že i tato nesrozumitelnost a nepřehlednost zákona v hodně případech vede k jeho neúmyslnému porušování ze strany podnikatele, za která jsou podnikatelé živnostenskými úřady sankcionováni. Na otázku, jak hodnotí přístup pracovníků živnostenských úřadů k podnikatelům, odpověděl, že je toho názoru, že pracovníci živnostenských úřadů přistupují k podnikatelům zcela profesionálně, informují podnikatele vždy s novými změnami živnostenského zákona způsobem umožňující dálkovou komunikaci, např. prostřednictvím webových stránek města, publikují články v Radničních listech města.

5 Výsledky a zhodnocení výsledků

Od 1. března 2000 byla novelou č. 356/1999 Sb. nově stanovena povinnost podnikatelům dokládat doklady prokazující vlastnické nebo užívací právo k prostorám sídla u právnických osob a v případě sídla rozdílného od bydliště u osob fyzických. Adresa sídla i nadále zůstala korespondenční adresou zapsanou v živnostenském rejstříku pro účely doručování písemností. Pokud stávající podnikatelé, podnikatelé mající platná živnostenská oprávnění a kteří jsou již zapsaní v živnostenském rejstříku, tuto povinnost nesplnili, živnostenské úřady jim nejprve ukládaly pokuty za nesplnění této povinnosti a následně pak přistupovaly ke zrušení živnostenských oprávnění. Z tabulky č. 3 a z tabulky č. 4, v období let 2000 až 2003, je zřejmé, že ačkoliv touto novelou došlo ke zrušení živnostenských oprávnění a tím i k zániku podnikatelů z moci úřední, na celkovém počtu podnikatelů se tento pokles neprojevil, stále pokračoval trend růstu podnikatelských subjektů podnikajících podle živnostenského zákona.

Novela č. 169/2012 Sb. výše uvedenou povinnost rozšířila o možnost živnostenských úřadů požádat kdykoliv podnikatele o prokázání vlastnického nebo užívacího práva k prostorám sídla zapsaného v živnostenském rejstříku v případě jeho rozdílnosti s bydlištěm. Dále stanovila povinnost podnikatelům, kteří mají bydliště na tzv. ohlašovně, při zápisu adresy sídla shodné s bydlištěm na ohlašovně, prokázat vlastnické nebo užívací právo i k těmto prostorám. Za nesplnění této povinnosti živnostenské úřady z moci úřední v rámci správního řízení sankčně ruší podnikatelům živnostenská oprávnění. V této bakalářské práci byla zpracována data poskytnutá vybranými obecními živnostenskými úřady Kraje Vysočina, která následně byla porovnávána s celorepublikovým počtem podnikatelů. Z tabulky č. 3 a tabulky č. 4, v období let 2012 až 2015, je patrné, že ačkoliv na základě této novely došlo ke zrušení živnostenských oprávnění a tím i k zániku podnikatelů z moci úřední, na celkovém počtu podnikatelů se tento pokles neprojevil, i nadále pokračuje trend růstu podnikatelských subjektů podnikajících podle živnostenského zákona, tak jako i v případě předchozí novely živnostenského zákona, novely č. 356/1999 Sb.

Touto novelou byla také započata koncepce snižování administrativní zátěže podnikatelů, podpora malých a středních podnikatelů, tím, že živnostenské úřady zpracovávají od roku 2012 prostřednictvím tzv. avíz ze základních registrů údaje

o podnikatelích, které se povinně do živnostenského rejstříku zapisují, aniž by podnikatelé plnily zákonnou oznamovací povinnost. Počet avíz uvedených v tabulce č. 4 koresponduje s počtem podnikatelů, kteří tak nemuseli plnit oznamovací povinnost vůči živnostenskému úřadu podle § 49, resp. § 56 živnostenského zákona.

V této bakalářské práci byla také zpracována problematika celkové koncepce živnostenského zákona, jeho srozumitelnosti pro širokou podnikatelskou veřejnost. Z výsledků ankety a rozhovoru s vedoucím obecního živnostenského úřadu vyplynul závěr, že mnohdy povinnosti ze strany podnikatelů nejsou porušovány v důsledku jejich nedbalosti a vědomé neznalosti živnostenského zákona, ale jsou hlavně způsobeny celkovou nepřehledností živnostenského zákona, jeho složitostí a nejasnou koncepcí jeho uspořádání, zejména v důsledku nepřehledností povinností podnikatele vůči živnostenskému úřadu.

6 Závěr

Živnostenský zákon je součástí složitého právního systému České republiky. Upravuje vztah podnikatele a státu, zahájení, ale i průběh živnostenského podnikání. Je to právní předpis, se kterým podnikatelé přicházejí každodenně, ať už vědomě či nevědomě, do styku.

V současné době v České republice neexistuje žádné centrální místo, které by začínajícím podnikatelům poskytlo poradenství zahrnující všechny oblasti legislativy vztahující se k podnikání. Částečně ke zmírnění této nepříznivé situace přispělo Ministerstvo průmyslu a obchodu zřízením jednotných kontaktních míst na 15 vybraných obecních živnostenských úřadech v krajských městech České republiky. Také obecní živnostenské úřady fungují nejen na registračním a kontrolní principu, ale také poskytují podnikatelům informace, převážně týkající se problematiky živnostenského zákona. Jsou schopni podat základní informace podnikatelům týkající se problematiky sociálního a zdravotního pojištění, daňových povinností. Nezřídka kdy spolupracují s orgány státní správy působící v oblastech sociálního a zdravotního pojištění, správy daní a poplatků, bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci, a jinými orgány státní správy.

Jednotlivé novely živnostenského zákona významným způsobem zasáhly do koncepce živnostenského zákona. Podstatně se rozšířil okruh povinností, které má podnikatel vůči živnostenskému úřadu, potažmo ke společnosti. Zároveň se změnou rozsahu povinností se novelami upravil okruh oznamovacích povinností vůči živnostenským úřadům, došlo k liberalizaci předkládání dokladů živnostenským úřadům při oznamování změn. V současné koncepci živnostenského zákona některé povinnosti vůči živnostenským úřadům podnikatel plní prostřednictvím jím provedeném zápisu změny údajů do základních registrů, ze kterých si tyto údaje živnostenské úřady prostřednictvím tzv. avíz přebírají.

Naopak některými novelizacemi stát zpřísnil povinnosti pro stávající podnikatele, tím, že rozšířil okruh povinností, které musí podnikatel při své podnikatelské činnosti splňovat. Nejenže jsou povinnosti podnikatele uvedeny napříč celým živnostenským zákonem, ale i postupnými novelizacemi se prvotní koncepce § 29 (Povinnosti

podnikatele) živnostenského zákona platná k 1. 1. 1992, čítající odst. 1 až 4, změnila podle platné právní úpravy k 31. 12. 2016 na § 31 (Povinnosti podnikatele) s 19 odstavci.⁷⁴

Takto byla rozšiřována i další ustanovení živnostenského zákona. Za zmínku stojí například § 7 nebo § 8 živnostenského zákona.

Postupným novelizováním paragrafových ustanovení živnostenského zákona došlo k jeho zneprehlednění, které může mít i dopady pro podnikatele v následném jejich neplnění povinností stanovených živnostenským zákonem. I když živnostenské úřady v rámci své činnosti plní vůči podnikatelům informační povinnost, nezřídka se stává, že i přesto podnikatelé přicházejí na živnostenské úřady zcela neinformovaní, nebo i částečně dezorientovaní.

Na základě celkové analýzy živnostenského zákona, významných novel živnostenského zákona a dotazováním na vybraných pracovištích obecních živnostenských úřadů Kraje Vysočina řešením této situace by byla zcela nová koncepce živnostenského zákona, jeho rekodifikace, kde by došlo k ucelení jednotlivých k sobě navazujících paragrafů, ne jak je to nyní například u výše citovaných povinností podnikatele, které jsou stanoveny napříč celým živnostenským zákonem.

---

⁷⁴ *Živnostenský zákon.*

7 Seznam použitých zdrojů

Soupis biografických citací

HORZINKOVÁ, Eva, URBAN, Václav. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. 14. vydání. Praha: Linde Praha a.s., 2014. 328 s. ISBN 978-80-7201-942-7.

KAMENÍK, Petr, HRABÁNKOVÁ, Milada, ORLOVÁ, Marie. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. 404 s. ISBN 978-80-7478-471-2.

KOHOUT, Alexej, HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon: poznámkové vydání se vzory: podle právního stavu k 21. 3. 1994: údaje pro ČR a SR*. 4., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde, 1994. 324 s. ISBN 80-85647-05-2.

PRŮCHA, Petr. *Živnostenské právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 163 s. ISBN 80-210-3778-4.

SRPOVÁ, Jitka, ŘEHOŘ, Václav, a kolektiv. *Základy podnikání. Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2010. 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5.

STÝBLO, Jiří. *Řízení týmové a firemní organizace*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010. 62 s. Edice EUPRESS. ISBN 978-80-7408-032-6.

VÍTEK, Bohumil, SALACHOVÁ, Bohumila. *Právní prostředí podnikatele*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2014. 222 s. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-210-5.

ZEMÁNEK, Josef, LACINA, Jiří. *Příručka pro začínající podnikatele*. 1. vyd. Prostějov: Computer Media s.r.o. 2011. 74 s. ISBN 978-80-7402-109-1.

Internetové zdroje

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 1650: Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) – vládní návrh zákona [online]. Praha, 1993-1996 [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1993ps/tisky/t165000a.htm>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 263/0: Vládní návrh novely živnostenského zákona. [online]. Praha, 1999 [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=3&CT=263&CT1=0>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 200/0: Vládní návrh novely živnostenského zákona. [online]. Praha, 2004 [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=6277>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 354/0, Novela zákona – živnostenský zákon. [online]. Praha, 2007 [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=5&CT=354&CT1=0>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 385/0, Vl.n.z. o opatř. proti legalizaci výnosů z trestné činnosti – EU [online]. Praha, 2008 [cit. 2016-11-12]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=5&CT=385&CT1=0>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 547/0, Novela z. – živnostenský zákon [online]. Praha, 2012 [cit. 2016-10-12]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=547&CT1=0>.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Sněmovní tisk 930/0, Novela z. souv. s přijetím rekodifikace soukromého práva – EU [online]. Praha, 2013 [cit. 2016-10-12]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=930&CT1=0>.

Živnostenské podnikání [online]. 2009 [cit. 2016-07-30]. Dostupné z: <https://www.czech.cz/cz/Podnikani/Jak-to-tu-funguje/Zivnostenske-podnikani>.

Oficiální dokument

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění zákona č. 162/1998 Sb., Listina základních práv a svobod.

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, v platném znění.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v platném znění.

Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, v platném znění.

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění.

Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), v platném znění.

8 Přílohy

Anketa k živnostenskému zákonu předkládaná podnikatelům v období září 2016 až prosinec 2016.

Otázky:

1. Jste muž nebo žena?
2. Právní forma podnikání? Fyzická osoba - Právnícká osoba
3. Délka podnikání podle živnostenského zákona? Méně jak 10 let - Více jak 10 let
4. Při výkonu podnikání pracuji s živnostenským zákonem? Ano - Ne
5. Považuji živnostenský zákon za srozumitelný? Ano - Ne
6. V případě, že je pro vás nesrozumitelný, v čem spatřujete jeho nesrozumitelnost?
Nepřehlednost - Složitost - Neorientuji se v něm

Strukturovaný rozhovor s Bc. Janem Kotlíkem, vedoucím Obecního živnostenského úřadu v Humpolci, prováděný dne 8. 12. 2016 na pracovišti výše uvedeného živnostenského úřadu.

1. otázka

Mohl byste se mi v krátkosti představit?

Odpověď: Jmenuji se Jan Kotlík, jsem vedoucím Obecního živnostenského úřadu v Humpolci, a to od jeho vzniku, od 1. 1. 1992.

2. otázka

Mohl byste mi v krátkosti popsat strukturu vašeho obecního živnostenského úřadu?

Odpověď: Tento úřad v průběhu let, od vzniku až po současnost, zaznamenal několik změn. Při vzniku úřadu zde pracovali pouze 2 zaměstnanci, já a referentka živnostenského úřadu, ze zákona jsme registrovali a kontrolovali podnikatele podnikající v oboru ohlašovací volné živnosti. Ode dne 1. 1. 2003 se struktura našeho úřadu rozšířila o další 4 zaměstnance. Bylo to v souvislosti se zrušením okresní úřadů, kdy na obecní živnostenské úřady přešly veškeré registrace a kontroly podnikatelů podle živnostenského zákona. V současnosti na našem úřadu pracují 3 referentky a já, jako vedoucí tohoto úřadu.

3. otázka

Mohl byste mi popsat náplň práce obecního živnostenského úřadu?

Odpověď: Jak již bylo řečeno, provádíme registraci a kontrolu podnikatelů podnikajících podle živnostenského zákona. V rámci těchto činností poskytujeme poradenskou činnost pro podnikatele, snažíme se jim podat informace nejen v režimu živnostenského zákona, ale i v oblasti daní, sociálního a zdravotního pojištění. V případě nejasností se telefonicky obracíme na Okresní správu sociálního zabezpečení v Pelhřimově, na Všeobecnou zdravotní pojišťovnu v Humpolci a na Finanční úřad v Humpolci. Zároveň poskytujeme poradenství pro občany, zejména v souvislosti s uplatňováním reklamací podle nového občanského zákona a zákona na ochranu spotřebitele. Na našem pracovišti je také zřízeno kontaktní místo Czech POINTu, kde vydáváme výpisy z informačních systémů veřejné správy, či základních registrů, provádíme konverze dokumentů, zřizujeme datové schránky na žádost podnikatelů nebo občanů, včetně dalších úkonů souvisejících s problematikou datových schránek, jako je například obnova přístupových údajů, změna oprávněných osob apod. Provádíme též registraci zemědělských podnikatelů podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

4. otázka

Mohl byste mi charakterizovat z vašeho pohledu živnostenský zákon, jaká úskalí pro podnikatele může mít?

Odpověď: Jelikož pracuji na obecním živnostenském úřadu od jeho vzniku, jsem obeznámen s celou problematikou vzniku a vývoje živnostenského zákona, se všemi novelami živnostenského zákona, ať už přímými i nepřímými. V globále ale v nich spatřuji spíše výhodu než nevýhodu pro práci úředníků živnostenských úřadů. Jsem toho názoru, že poslední „velká“ novela živnostenského zákona č. 169/2012 Sb., zásadním způsobem umožnila živnostenským úřadům lepší komunikaci s podnikateli a snížila administrativní zátěž podnikatelům. Pracovníci živnostenských úřadů dostali do rukou, prostřednictvím této novely, zbraň v podobě možnosti zrušení živnostenského oprávnění podnikatelům, kteří vědomě obcházelí živnostenský zákon tím, že svá sídla měli zapsána v živnostenském rejstříku na adresách, ke kterým již pozbyli vlastnických nebo užívacích práv. Ocenili jsme také možnost prostřednictvím tzv. avíz zapisovat změny osobních údajů podnikatelům, kteří s tím dali prostřednictvím vyplněného formuláře JRF souhlas. Živnostenský zákon jako celek hodnotím kladně, na rozdíl např. od zákona o zemědělství, podle kterého registrujeme zemědělské podnikatele, kdy tento zákon některá ustanovení od

živnostenského zákona převzal, ale v celkové podobě hodně za živnostenským zákonem zaostává, je neúplný a nepřehledný. Jedinou chybu v živnostenském zákoně vidím v případě jeho nepřehlednosti, nesrozumitelnosti, povinnosti podnikatele jsou v živnostenském zákoně uvedeny napříč celým zákonem, podnikatel si musí přečíst celý zákon, aby zjistil všechny povinnosti, které vůči živnostenskému úřadu má. V tomto případě bych uvítal změnu zákona, kdyby zákonodárci mohli alespoň povinnosti podnikatele shrnout do jednoho přehledného celku, aniž by podnikatel musel pročítat celý živnostenský zákon. Z praxe máme potvrzeno, že v případě pochybení ze strany podnikatele, se nejedná o záměrné pochybení, ale o pouhou neznalost zákona, která sice neomlouvá, ale je mnohdy způsobena právě touto nepřehledností živnostenského zákona.

5. otázka

Myslíte si, že dostatečně informujete podnikatele o probíhajících změnách živnostenského zákona?

Odpověď: V případě novel, změn zákona a ostatních právních předpisů, informujeme podnikatele o změnách prostřednictvím webových stránek města Humpolec, uveřejňujeme články v Radničních listech, které vydává město Humpolec. Na webu města Humpolec, v sekci odbory, živnostenský úřad, jsou uveřejněny nejen aktuální údaje o změnách zákona, ale jsou zde veřejně přístupné formuláře ke stažení, úplné znění živnostenského zákona, včetně jeho příloh 1 až 5, obsahové náplně jednotlivých živností, důležité odkazy na jiné weby, aj.